

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslane, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 23.

V GORICI, ČETRTEK 5. JUNIJA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

6. junija, petek: Norbert, škof; Bertrand, škof; Artemij, mučenec. — 7.; sobota: Robert, spoznavavec; Baptista Var. — 8.; nedelja: Binkošti. Prihod sv. Duha. Medard škof. — 9.; ponedeljek: Binkoštni ponedeljek. Primij in Felicijan, mučenca. — 10.; torek: Margareta, kraljica; Bogomil. — 11.; sreda: Kvatre. Barnaba, mučenec; Marcel. — 12. četrtek: Janez Fakund, spoznavavec.

V sredo dne 11. junija je ščip; vreme spremenljivo.

Novice.

Praznik ustave.

V nedeljo se je obhajal po vsej Italiji praznik ustave, to se pravi temeljnih državnih zakonov, kjer so proglašene dolžnosti in svoboščine državljanov. V Rimu je korakalo pred kraljem 14 tisoč vojakov in črnih srajc. Vojaški pregledi so se vršili tudi v ostalih mestih Italije, tako v Trstu, Gorici in Pulju.

Govor zunanjega ministra.

Zunanji minister Grandi je imel v senatu govor, kjer je dokazal, da je Francija priznala Italiji že na zborovanju v Washingtonu leta 1921.—22. enakost na morju, in podkrepil svoje trditve z listinami. Kar je Briand pred 8 leti priznal, je sedaj preklical. Italija ni torej v Londonu zahtevala nič posebnega. Kar se tiče novih vojnih ladij, ki se bodo zgradile leta 1930. in radi katerih je nastalo v Franciji razburjenje, je rekel Grandi, da bi jih bila Italija opustila, ako bi se bila tudi Francija obvezala, da ne zgradi v letu 1930. novih ladij. Tega Francija ni marala. Italijansko ljudstvo, ki je dokazalo potrpežljivost in miroljubnost, je po pravici zagrenjeno, da kažejo je po pravici zagrenjeno, da kažejo nanj, kakor da je bojaželjen in nemiren narod. Grandi je zaključil s pozivom, da morajo biti Italijani potrpežljivi in nepopustljivi, zakaj samo taki narodi imajo bodočnost.

Govorniku je senat burno ploskal.

Proces proti Mačku

Se bo končal najbrže 10. t. m. Sedaj drže odvetniki obrambne govore in skušajo dokazati, da so obtoženci rabili peklenske stroje brez moralnih namenov. Hoteli so baje samo demonstrirati proti vladi, Maček je pa nedolžen. Državni pravdnik Učović je drugega mnenja. Ker so obtoženci delali proti državnemu in narodnemu edinstvu Jugoslavije, je predlagal za vse brez izjeme najvišjo kazen, to se pravi 20 let ječe ali pa smrt na vešalih.

Atentat na Tardieua?

V nedeljo je skočil s tira brzovlak, ki vozi iz Pariza v Marsej. 7 popotni-

kov je mrtvih, 25 pa težko ranjenih. Nesreče je kriv težek voz, ki je stal na progi. Zato sumnijo, da so bili zločinci na delu, in sicer je šlo za napad na ministrskega predsednika Tardieua, ki se je imel voziti s tem vlakom.

Starček na prestolu.

Zadnji dan maja je sv. oče Pij XI. obhajal 73. rojstni dan. Od vseh kraljev sveta je prejel nešteto čestitk. Bog ga ohrani v korist Cerkvi!

67 ur v zraku.

Italijanska letalca Maddalena in Ceconi sta se zadnjo soboto dvignila iz rimskega letališča Monte Celio v zrak in pristala na istem letališču v ponedeljek. Ostala sta v zraku nepretrgoma 67 ur in 15 minut ter prevozila v tem času z neprestanim kroženjem nad rimsko pokrajino 8350 kilometrov. Dosegla sta s tem dve svetovni prvenstvi: prvo glede neprekinjene vožnje 67 ur in drugo glede dolžnosti črte, ki sta jo preletela.

Za italijansko manjšino na Malti.

»Corriere della Sera«, iz katerega navadno odsevajo misli vodilnih italijanskih političnih krogov, je dne 29. maja priobčil značilno izjavo o malteškem vprašanju. »Malteški minister Bartolo je v Londonu podal nekaj izjav, ki so docela krive in pristranske. Govoril je o italijanskem imperializmu, trdeč, da se Italiji cede sline po Malti. Vse to pa je popolnoma izmišljeno. Italija nikakor ne misli ustvariti političnega malteškega vprašanja in tolikomanj misli na to, da bi pripravljala aneksijo otoka. Italija se peča samo z vprašanjem italijanskega jezika in italijanske kulture na Malti. Za to se zanima, ker mora braniti italijanski jezik proti vsem, ki ga na Maltizatirajo in ovirajo, začeniši s prvim ministrom. Braniti svoj jezik — to je pravica in dolžnost omikanskega naroda. Zato smo gotovi, da se preudarno javno mnenje v Angliji ne bo pustilo povleči od zmišljenih in smešnih podtikanj malteškega ministra«.

Zbližavanje.

Nemški zunanji minister Curtius je sprejel pokroviteljstvo nad razstavo poljskih umetnikov v Nemčiji. V državnem zboru je izjavil, da se morajo ne glede na politične odnose med Nemčijo in Poljsko kulturne dobrine izmenjati. Pametne besede!

Premalo gospode.

Tržaški hišni gospodarji so najemnine tako navili, da ne morejo za večja stanovanja najti strank. Danes je malo ljudi v Trstu, ki bi si lahko privoščili gosposko stanovanje. Radi tega so bili hišni lastniki prisiljeni znižati najemnine za večja stanovanja. Danes dobiš stanovanja s peti-

mi sobami že za 6000 lir, medtem ko si moral prej plačati 8000 do 9000 lir. Majhna stanovanja so razmeroma veliko dražja. Tako stane stanovanje s tremi sobami povprečno 4500 lir.

15 let v ruskem ujetništvu.

Te dni se je vrnil iz Rusije Karel Colja s Kjadina pri Trstu. Služil je pri 5. polku v Pulju in 5. junija 1915. so ga v Karpatih ranjenega zajeli Rusi. Leta 1919. se je poročil z lepim ruskim dekletom, ki je nekaj let nato umrlo. Do leta 1925. si je dopisoval s starši, pozneje pa ni bilo več sluha o njem. Večji del ujetništva je preživel v Sibiriji, zadnji dve leti pa v Moskvi. Pravi, da je v Rusiji še več bivših avstrijskih vojakov.

Zasluzno društvo.

Pretekli petek se je vršil v Trstu občni zbor »Rešilne straže« (Guardia medica). Društvo obstoji že 41 let. Lansko leto je s svojimi avtomobili prepeljalo 19.994 bolnikov in ponesrečencev.

Delu čast.

Naš rojak prof. Stanko Premrl iz št. Vida pri Vipavi, vodja ljubljanskega stolnega zbora in priznan skladatelj, je bil te dni ob priliki svoje petdesetletnice imenovan za papeževa tajnega komornika; postal je monsignor. Številnim iskrenim čestitkam naj se pridružijo še naše iz solne domačije.

Redke besede.

Norveški vojni minister je v parlamentu sam predlagal, naj se izdatki za vojaštvo in topove močno znižajo. Dejal je, da se bo težko zgodilo, da bi se Norveška spustila v kako vojno.

Avtomati za cigarete.

V kratkem bodo postavili po vseh večjih italijanskih mestih posebne avtomate za cigarete. Podobni bodo avtomatom za čokolado ali bencin. Noter boš vrgel drobiž, pa bodo padle ven cigarete.

Boj družini in veri.

V mesecu juliju se bo vršil v Moskvi mednarodni sestanek otrok. Kakor poročajo listi, bodo poslali na to »zborovanje« svoje zastopnike tudi komunisti iz raznih evropskih držav in Amerike. Nemških komunističnih otrok je priglašanih že 800. Sestanek stoji pod geslom: boj družini in veri.

Velesejem.

29. maja so slovesno otvorili deseti ljubljanski velesejem. Sejmišče obsega 40.000 štirijaških metrov in ima devet velikih razstavnih lop in celo vrsto manjših.

Opera v Gorici.

V soboto 7. in nedeljo 8. junija bo v Verdijevem gledališču operna predstava Rigoletto.

Katoliška knjigarna v Gorici

se je preselila na Travnik, Piazza Vittoria št. 11 (zraven škofijske kapele), tel. 335.

Škof Jeglič — osemdesetletnik.

Letos na vnebohod je preteklo 80 let, kar se je v kmetiški hiši v Begunjah rodil Anton Bonaventura Jeglič, ki že 32 let vlada ljubljansko škotijo. Ker se je njegovo delovanje dvajset let vrsilo tudi po obsežnih okrajih naše domačije in vplivalo na vse slovensko ljudstvo, naj tu v kratkem očrtamo njegova glavna dela. Jeglič je znamenit verski prenovitelj. Po njegovi pobudi so zacvetele Marijine družbe, te šole za vzgojo krščanskih značajev, so se razvile številne druge verske organizacije ter se je verski tisk zboljšal in razširil. Na 4 škofijskih sinodah je škof Jeglič postavil načrte za versko in socialno delo duhovščine. Štirje slovenski katoliški shodi, ki so dali katoliškemu gibanju med Slovenci smer in pogon, so se vršili pod Jegličevim vladikovanjem. Pravi spomenik škofa Jegliča so škofijski zavodi v Št. Vidu, iz katerih je dosedaj izšlo 160 duhovnikov in 50 bogoslovcev ter 200 lajikov. Tu je škof Jeglič ustanovil prvo popolnoma slovensko gimnazijo. Z lastnim denarjem je založil slovenske knjige za srednje šole ter velik latinsko-slovenski in grško-slovenski slovar. Sam je spisal nad sto knjig in brošuric. Saj se stari mohorjani še spominjajo njegove lepe knjige »Mesija«, ter treh zvezkov »Na nože v sveti boj!« Kar je pisal, je vse prežeto z veliko ljubeznijo do ljudstva. Škof Jeglič je tudi pomenljiv kot zgodovinski voditelj, ki je v najhujšem trenutku svetovne vojne stopil 1. 1917. na čelo svojega ljudstva in zahteval od Avstrije, naj mu da svobodo. Prvi je podpisal majsko deklaracijo in s tem dejanjem vlil širokim množicam v srce pogum in odločnost. Številnim čestitkam, ki prihajajo sive mu škofu od vseh strani, se priključujemo tudi mi.

Ljudska sodba.

V Neapolju je šofer Grimaldi povozil 6 letnega fantka. Mimoidoči so planili nad naglega šoferja in ga pošteno premlatili. Dobra šola za dirjač joče avtomobiliste.

Sladki jarem.

Po uradnih poročilih je bilo 1. 1928. v Avstriji 48.493 porok, skoro 2 tisoč več ko prejšnje leto. Povprečna starost ženinov je bila nekaj čez 31 let, nevest pa nekoliko čez 27 let.

Na platnu ga spozna.

V kinu v mestu Brešiji v severni Italiji je sedela zadnji teden priprosta vdova in gledala film »Boji ob Piavi«. Ko so pokazali sliko, kako je plaz zemlje zasul skupino vojakov s podčastnikom vred, je žena začela obupno klicati: »Ah, moj mož, moj mož.« V tistem podčastniku je namreč revica spoznala svojega moža.

Kobilice se bližajo.

Pisali smo že, da so se prikazale v vzhodnih državah in na Balkanu velikanske trume kobilic in pokončale vse pridelke. Zadnjič smo rekli, da so že v Hercegovini, zdaj so se pojavile v Črni gori. V nekaterih krajih po-

krivajo zemljo z 10 centimetrov debelo plastjo. Oblastva so pozvala v boj proti tej golazni vse moške od 15. do 60. leta.

Prepoved verskih knjig.

Sovjetska vlada je prepovedala uvoz verskih knjig v Rusijo. Nobena knjiga, tudi židovska, ki se peča s kakim verskim vprašanjem, ne sme preko ruske meje. Kdor vtihotapi versko knjigo, se kaznuje z zaporom.

Za slogo.

Pred letom je bila vsajena v Varšavi tako imenovana »Slovenska lipa«. Bila naj bi nekaka zunanja priča kulturnega sodelovanja med vsemi slovanskimi narodi. Dne 25. maja so slovesno obhajali obletnico vsajenja.

Občni zbor Zadružne zveze.

Na vnebohod 29. maja se je vršil v bivšem Trgovskem domu občni zbor goriške Zadružne zveze. Od 240 dosedanjih članic je bilo zastopanih 15, to je dobrih 6 od sto. Predsednik Caccese je ugotovil sklepčnost ter prebral nato poročilo, kjer pravi, da je imela zveza 170 milijonov prometa, in priznal, da je Čevljarska zadruga v Mirnu v težkem položaju. Rešiti se da samo z izrednim ukrepom. V poročilu je predsednik Caccese napadel iznova staro načelstvo in naš list. Mi ne maramo preprirov in polemik. To tem manj, ker nosi za zvezo in njena podjetja danes polno odgovorost poslanec Caccese. Ugotavljamo samo v svojo obrambo, da naših številnih predsednik Caccese še danes ni ovrgel in jih niti ni skušal ovreči, čeprav se mu je nudila na občnem zboru sijajna prilika. To pomeni, da so neizpodbitne.

Na občnem zboru so sklenili, da se Zadružna zveza združi s furlanskimi zadrugami, ki jih je okoli 40. Kot zastopnik Furlanov je prišel v načelstvo profesor Romano Romano.

Napad na spovednika.

V kapucinski cerkvi v mestu Rovigo blizu Padove se je približal nekemu patru neznanec in ga prosil za spoved. Kapucin pelje moža v bližnjo zakristijo, kjer mu pokaže stolček, na katerega naj poklekne. V tem hipu potegne spovedovanec samokres in ga nameri na prestrašenega patra z grožnjo: »Denar ali življenje!«. Zbegani menih se izgovarja, da je revež, da nima denarja, zločinec pa ne odneha: »Kar imaš, mi daj!« Ves v strahu iz vleče redovnik iz globokega žepa 10 lir, katere je malo prej dobil za sv. mašo, in jih da zločinskemu napadalcu, ki nato zgine.

Elegantni ptičiči.

V petek so v Milanu ujeli dve elegantni 20-letni gospodični, ki sta kradli po modnih trgovinah. Delali sta pa takole: šli sta v trgovino, kjer je bilo dosti ljudi, in si naročili n. pr. škaflo s kopalnimi oblekami. Nekaj časa sta izbirali po škafli; ker pa prodajalec še ni odpravil drugih kupčevalk, sta gospodični dejali, da se vrneta čez pol ure. Nazaj jih pa ni več bilo, ker sta pri izbiranju pokradli, kar sta mislili.

Ladja za sv. stolico.

Ko je pri zadnjem evharističnem kongresu v Kartagu potoval papežev zastopnik kardinal Lépicier v Afriko, je hotel sv. oče najeti za njega in njegovo spremstvo posebno ladjo, da bi samostojnost in dostojanstvo Cerkve bili primerno poudarjeni. Ameriški katoliki so zato prišli na misel, da bi poklonili sv. očetu posebno ladjo. Tudi med Španci se je sprožil enak načrt. Sedaj razmišljajo, katero luko naj bi dala ital. vlada na razpolago, da bi bila v njej ladja zasidrana.

Dobra gospodinja.

V soboto zvečer je 57-letna služkinja Elvira, ki že dolgo let služi pri muhasti gospodnji Tartaglia v Neapolju, prišla malo kasno domov. Gospa, ki meni, da so dekle nižje vrste bitja, je zvesto služkinjo sprejela z očitki in nazadnje je vrgla v njo še loz nec vrele vode. Uboga reva je zaradi groznih opeklin umrla. Vročekrvna gospa se pa skriva. Vredna jih je petindvajset...

Z »Madjarom« v svet.

Pristaniško poveljništvo v Trstu je pred dnevi opozorilo policijo, da se na parniku »Madyar« skriva več Tržičanov, ki bi jo radi skrivaj popihali iz države. Policija je več ur zaman brskala po vseh kotih in je že hotela zapustiti parnik, ko je nenadoma odkrila za vrečami skrite fante. Bilo jih je kar dvanajst. Imeli so s seboj dovolj živeža za pot v Afriko. Policija jih je izročila sodišču, ki je vsakemu prisodilo po 6 mesecev.

Če je treba glasovati...

Pred dnevi je bila v angleški zbornici razprava z važnim glasovanjem. Ker je bilo na vrsti še več govornikov, je min. predsednik Mac Donald upal, da ima nekoliko prostega časa. Zato je stopil k brivcu, ki ima v zbornični palači delavnico, da si ostriže lase. Uslužni brivec je bil ravno z vso vnezo pri delu, osiveli lasje so padali pod njegovimi škarjami, ko zabrnijo zbornični električni zvonci: glasovanje. Ves iznenaden skoči Mac Donald z naslonjača in odhiti napol ostrižen v sejno dvorano. Njegovi tovariši so ga sprejeli z burnim ploskanjem. Še v hujših škripcih ko Mac Donald je bila pa poslanka Hamilton, članica Delavske stranke. Tudi ona je računala na dolgost debate in se je šla kopat v zbornične kopeli. Tam jo preseleti usodni električni zvonec. Ogrne si v hitrici lep kopalni plašč in odbrzi v sejno dvorano. Delavski poslanci so ji čestitali k izrednemu plašču, še bolj so bili pa veseli njenega glasu, s katerim je podprla precej šibko Mac Donaldovo večino.

Igralka postane redovnica.

Dunajska gledališka igralka Liane Fluder, znana lepota, je zapustila šumni sijaj gledališkega odra in se umaknila v mirno zatišje nekega ženskega samostana: postati hoče redovnica.

Kako je s politiko.

NOVA RUSKA ŽELEZNICA.

V zadnjem »Novem listu« smo na kratko omenili, da je sovjetska vlada po štiriletnem delu dokončala železniško progo, ki gre skozi srednjo Azijo in veže Sibirijo s Turkestanom. To je dogodek izredne gospodarske in politične važnosti. Po svoji pomembnosti se da primerjati samo s sibirsko železnico, ki jo je ruski car otvoril leta 1903. in ki je vzbudila tedaj pozornost vsega sveta. Železnica se je vila skozi neizmerne, nepreiskane sibirske ravnine do Vladivostoka ob Japonskem morju. Merila je nič manj nego 6500 kilometrov, kar je silna daljava. Iz Moskve do Vladivostoka je rabil najhitrejši predvojni brzovlak 10 dni in noči. Sibirski železnica je bila ena največjih kulturnih pridobitev ruskega carizma. Ob njeni progi so nastala mesta, je vzcvetela trgovina, se je dvignilo poljedelstvo. Južno in severno od sirske železnice so pa ostale še neizmerne, brezmejne pokrajine, do katerih ni vodila nobena proga. Skozi ravnine brez cest so morali prebivalci potovati na konjih ali velblodih cele tedne in celo mesece, če so hoteli priti do železnice. Radi pomanjkanja prometnih zvez so ležale pokrajine, ki so večje kakor vsa Francija ali Italija ali Nemčija, prepuščene same sebi, odrezane so bile ne samo od svetovnega gospodarstva, temveč tudi od ostalih delov Rusije. Kaj je pomagalo, da so v nekaterih delih Sibirije pridelovali silne množice žita ali imeli bogate gozdove, če niso mogli prevažati lesa in žita v druge pokrajine države! Zgodilo se je, da je v Rusiji izbruhnila lakota in so ljudje umirali od pomanjkanja, medtem ko je v nekaterih pokrajinah bilo žita preveč in so ga ljudje metali na gnoj. Tako je bilo pred vojno pod carjem, tako pod Leninom ob veliki lakoti leta 1924.

Republika Kazakistan.

Caristična Rusija se je zelo jasno zavedala, da je bodočnost države odvisna od železniških zvez. Brez dobre železniške mreže ne bo Rusija nikoli dvignila in razvila svojega neizmernega prirodnega bogastva. Zato je ruski car začel že leta 1912. graditi v Turkestanu železnico, ki naj bi se združila s sibirsko pri postaji Novosibirsk. Ob izbruhu svetovne vojne so morali delo prekiniti. Boljševiki so prevzeli 1926. stari carski načrt in dokončali po 4 letih progo. Na novo železnico so zelo ponosni, ker so jo dovršili eno leto prej in potrosili zanjo 25 milijonov rubljev manj, nego je bilo preračunano. S posebnim veseljem poudarjajo, da so jo zgradili brez inozemskega pomočja. Otvoritev proge, ki se je zvršila meseca maja, je bila zelo slovesna. Vlada je povabila k svečanosti 30 dopisnikov inozemskih časnikov.

Dežela, skozi katero vozi nova železnica, se imenuje Turkestan, oziroma Kazakistan, kakor jo nazivajo sedaj boljševiki, in je zvezna republika sovjetske Rusije. V njej žive poleg Ru-

sov Kozaki, Kirgizi, Uzbeki in drugi narodi. Dežela je bila doslej tako odrezana od sveta, da so prebivalci ob otvoritvi železniške proge, misleč, da je prišla v Kazakistan vsa moskovska vlada, hoteli govoriti naravnost z Leninom in Trockijem. V te kraje ni še prodrla vest, da je Lenin davno mrt, njegov tovariš Trockij pa v prognanstvu. Republika Kazakistan šteje okoli 3 milijone štirjaških kilometrov, je potemtakem tako velika kakor vsa Evropa brez Rusije, to se pravi, da obsega toliko zemlje kakor Nemčija, Francija, Italija, Poljska, Češko-Slovaška, Jugoslavija, Avstrija, Bolgarija, Romunija, Ogrska, Portugalska, Španija, Švica, Belgija, Holandska in vse severne države skupaj. Prebivalcev ima pa samo 6 milijonov. Ta silna dežela je dobila šele sedaj svojo prvo železnico.

Tovarne žita.

Da bodo imeli bravelci pojem, koliko zemlje ima Rusija, povemo, da meri samo državno posestvo »Gigant« v severnem Kavkazu 130.000 hektarjev ali 1300 štirjaških kilometrov, kar pomeni več ko 2 Vipavski dolini. Nemški pisatelj Arthur Feiler, ki je bil tam leta 1929., pravi, da so nasejali na tem posestvu samo pšenico in ječmen. »Videl sem,« — pripoveduje Feiler — »to tovarno žita v zgodnjem poletju, ko je bila setev že v klasju. Ure in ure smo se vozili v avtomobilu skozi zeleneča, valujoča polja, raztezajoča se brezmejno do obzorja. Nobena hiša, nobeno drevo ni ure in ure pretrgalo zelene enakomernosti, ki je polnila, do kamor je segalo oko, dolino in griče. Ure in ure nisem srečal ne hiše ne drevesa ne človeka.« Državno posestvo so namreč uredili na prej pustih ravnini, ki je ležala mrtva in ni bila last nikogar. V letu 1929. so obdelali približno polovico zemlje. »Spomladi« — opisuje Feiler — »so z 460 motornimi plugi prerili zemljo, združili velike grude v koščke in poravnali površino. Potem so tudi sejali s stroji: na zemljišču je delalo 9 dni le 2500 delavcev. Delavci so prišli iz bližnje in daljne okolice, se nastanili v šotarih in dobivali hrano v potujočih kuhinjah. Po 9 dneh je bilo vse končano, delavci so odšli, polje je bilo zopet tiho in brez žive duše.«

Z železnico v Kazakistanu se je odprla gospodarskemu življenju Rusije nova velika pokrajina. V Kazakistanu je podnebje zelo ugodno za bombaž, ki ga mora Rusija uvažati iz Amerike in Egipta. Po otvoritvi nove železnice bodo uporabljali domačo turkestarsko surovino in se polagoma oprostili od tujine.

Bombaž za sibirsko žito.

Zato je pa v Kazakistanu pomanjkanje žita, ki ga kmetje prodajajo zelo drago. Manjkajoče žito so dovažali doslej iz Ukrajine, Kavkaza in spodnje Volge. Iz bogate Sibirije ga niso mogli, ker ni bilo železnice. Sedaj mislijo dovažati v Kazakistan žito iz Sibirije, dočim se bo uporabilo žito iz

Ukrajine in Kavkaza v evropski Rusiji. Važen je tudi sibirski les, ki ga vroči Kazakistan nima in ki je potreben za stavbna dela. V zameno bo Kazakistan dajal bombaž. Tak je vsaj vladni načrt. Določili so, da bo morala nova železnica že v prvem letu prevoziti na progi Kazakistan — Sibirija eden in četrtilijona ton blaga (1 tona je 10 kvintalov, ur.). V 5 letih bi se moralo to število podvojiti.

Sovjetska vlada je zaukazala, da se mora v Turkestanu podpirati z vsemi silami pridelovanje bombaža. V petletnem gospodarskem načrtu, v tako zvani pjetiletki, o kateri je »Novi list« že pisal, je dovoljeno saditi žita le tam, kjer ni treba naprav za namakanje. Moskva hoče torej izkoristiti Turkestan predvsem za svojo industrijo tkanin. Razume se, da so vse to le nameni in načrti in da je treba čakati, ali jih bodo znali boljševiki izpeljati. Kazakistanski kmetje bodo sadili namreč bombaž le tedaj, če bodo dobivali iz Sibirije ceneno žito. Zato mora biti na novi železnici promet točen in hiter in ne tak kakor na ostalih sovjetskih progah. Pri dolgih vožnjah smejo namreč, kakor piše boljševiška »Ekonomičeskaja Žizn«, stopiti na vlak samo osebe, ki so si že prej zagotovile v vozu sedež. Ker so pa vlaki navadno že na odhodni postaji prenapolnjeni, ne sprejemajo na vmesnih postajah več ljudi in blaga in potniki čakajo s plačanim listkom v roki dneve, da dobe v vozu prostor. Gospodarska korist turkestarsko-sirske železnice je odvisna torej v prvi vrsti od dobre organizacije prometa. Od tega so odvisni veliki industrijski načrti sovjetske vlade.

Kraji, skozi katere vozi sedaj železnica, krijejo tudi bogate podzemne zaklade: baker, cin in svinec. Ameriški novinar Lyons, ki se je udeležil otvoritvenih svečanosti, piše, da so ob progi odkrili tudi petrolejske vrelce in pa rastline, s katerimi se da nam domestiti gumij. Iz tega sledi, da pomeni nova železnica vsekakor prvi korak k industrijalizaciji srednje Azije.

Zunanjepolitične posledice.

Ker meji republika Kazakistan na Kitajsko, na Indijo in državo Afganistan, je nova železnica tudi zunanjepolitično važna. Zapadna Kitajska je že danes gospodarsko navezana na Rusijo. Trgovski promet med Rusijo in zapadno Kitajsko je znašal leta 1913. približno 18 milijonov rubljev in se je v letu 1926.—27. zvišal že na 22 milijonov. Ruski uvoz na Kitajsko in kitajski v Rusijo sta skoro enaka. Rusija je edina država, s katero je zapadna Kitajska v gospodarskih stikih. Razen tega je 2400 kilometrov dolga kitajska meja brez vsake naravne obrambe in odprta vojaškemu vpadam Rusije. To so vzroki, da so odnosi med Rusijo in to deželo bili vedno prijateljski in da je med rusko-kitajskim sporom radi mandžurske železnice zapadna Kitajska proglasila nevtralnost. Konzuli zapadne Kitajske so ostali v Rusiji in bili sovjetski vladi prijazni. Pri tej priliki se je izkazalo,

Katoliška knjigarna v Gorici

se je preselila na Travnik, Piazza Vittoria št. 11 (zraven škofijske kapele), tel. 335.

da je zapadna Kitajska prav za prav samostojna in neodvisna država. Od nove sibirsko-turkeštanske železnice mislijo zgraditi v bodočnosti tri proge do kitajske meje. S tem bo prišla zapadna Kitajska v popolno gospodarsko in radi tega tudi v politično odvisnost od Rusije. Boljševiki nadaljujejo od carjev započeto prodiranje na vzhod.

Vojaški pomen železnice.

To prodiranje je vzbujalo že pred vojno zavist in skrb Angležev, ki čuvajo v neposredni bližini Turkeštana najdražji biser svojih prekmorskih posestev: Indijo. Ta nasprotja med obema največjima državama na svetu so se pod boljševiško vladno še bolj zaostri. Angliji je nova železnica neprijetna posebno radi tega, ker ji pripisuje veliko vojaško važnost. Sibirsko vojaštvo je že pod carji slovelo po pogumu in vztrajnosti. To je bil najboljši del ruske vojske. Leta 1914. so bile sibirskie čete tiste, ki so odbile nemški napad na Varšavo. Po dovršitvi turkeštansko-sibirskie železnice bodo sibirski polki v Turkestanu lahko 3 do 4 tedne prej, nego je bilo doslej mogoče. Isto velja za dovoz hrane in orožja, ki se bo lahko vozilo po dveh mestih le po eni železnici. V slučaju nevarnosti bo dobila Rusija iz Sibirije in Kavkaza vojaštva in orožja dovolj, da brani Turkestan proti vsakemu napadu iz Indije ali od drugod. Nova železnica, ki meri skupno s pred vojno dokončano progo nič manj nego 2558 kilometrov, ne bo torej samo odprla Kazakistana gospodarskemu napredku, ne bo samo osvobodila Rusije inozemskega bombaža, temveč je tudi eden najvažnejših svetovnopoličnih dogodkov naše dobe.

O EVROPSKI ZVEZI.

Iz vseh evropskih dežel prihajajo v kopah članki, govori, razprave o francoskem predlogu za Evropsko zvezo. Vlade na predlog francoskega zunanjega ministra Brianda niso še od-

govorile. Za to pa so stranke in časopisi raznih držav dali že obilo odgovorov. Nekateri povzdigujejo Briandov načrt kot pravo rešitev vseh težav in sporov v Evropi, drugi ga srdito obsojajo, češ da je Panevropa le velika limanica v rokah premetene Francije. V evropskem časopisju se je razvnel šumen boj za Panevropo in proti njej.

Nacionalistične stranke vseh držav so Evropski zvezi na splošno nasprotne. Nemški nacionalistični listi pišejo, da si hoče Francija s tem načrtom zagotoviti za dolgo dobo prvo in vodilno mesto v Evropi, ki si ga je zavajevala s krivičnimi mirovnimi pogodbami. Najprej je treba te pogodbe spremeniti in popraviti, potlej bomo govorili o Združenih državah Evrope. Na te strune udarjajo seveda tudi madjarski nacionalisti, ki nenehoma zahtevajo, da se morajo vse dežele ogrske krone povrniti Madjarski.

Hladno je Briandov predlog sprejela Anglija. Pomisliti moramo, da je angleški otok glava svetovnega državnega telesa, ki ima trup in ude v Aziji, Afriki, Avstraliji in Ameriki. Torej se Anglija ne more smatrati za pravo evropsko državo, pa tudi sama ne mara polagati glavnih sil v Evropo. Vladni listi sicer pozdravljajo Briandov predlog, a le v tem smislu, da bo di Panevropa neseben odsek v Zvezi narodov, ki bo mogel uspešneje in bolje urejevati vprašanja med evropskimi državami.

Arnaldo Mussolini.

Prav posebno stališče je zavzel fašistovski tisk. V treh važnih uvodnikih je Arnaldo Mussolini, brat prvega ministra, razvil vrsto izvornih misli o Panevropi. Arnaldo Mussolini Evropske zveze ne odklanja kar na cellem. Treba pa pogledati resnici v oči, pravi pisatelj. Briand trdi, da se morajo evropske države združiti v zvezo, ker jih v to silijo gospodarske razmere. Toda zgodovina nam kaže — trdi

pisec — da so vojne mnogokrat nastajale iz duhovnih, idealnih vzrokov, ki niso imeli z gospodarstvom nikake zveze. Narodi so šli v vojno tudi proti suženjstvu, za narodno svobodo, za državno čast. Preden se razpravlja o panevropskem predlogu, bi trebalo postaviti odnošaje z Italijo na drugo podlago. Francija naj Italijanom v Tunisu podeli pravice, ki jim grede, in naj opusti hujskaško politiko onstran Jadranskega morja. Ko se ti prvi pogoji rešijo, bo mogoče doseči blagostanje in mir.

Arnaldo Mussolini prihaja do zaključka, da se je treba sporazumeti med drugim v sledečih točkah: 1. nekatere mirovne pogodbe je treba spremeniti; 2. Francija in Italija naj imata enake oborožene sile; 3. prek morská posestva je treba pravično razdeliti; 4. doseže naj se načelen sporazum v carinskih in gospodarskih vprašanjih. Te misli fašistovskega novinarja so radi svoje odločnosti vzbudile veliko pažnjo.

»Osservatore Romano«.

Briandov predlog za ustanovitev Zveze evropskih držav so prijazno sprejele demokratske skupine mnogih evropskih držav. Tudi socialistične stranke mu obljublajo pomoč. Vendar tudi iz tega tabora prihajajo dvomeče opomnje.

Zelo pomenljiv za mnenje najvišjih cerkvenih krogov je članek, ki ga je o Panevropi priobčil vaticanski »L'Osservatore Romano«. »Briandov predlog ni prazna sanja; za zdaj bi imeli eno konferenco več. Toda panevropska ideja se lahko mogočno razvije in v tem je njen silni pomen. — Razdeljena Evropa je prinesla svetovno vojno, združena Evropa bo z božjo pomočjo prinesla mir na svet«.

Tako se v evropskem javnem mnenju križajo mnenja in nazori o Briandovem načrtu za Panevropo. Vlade pa bodo vposlale uradne odgovore v teku junija.

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

»Zakaj mi nisi povedala, draga, da so te hoteli siloma prodati Hartatefu? Ne trepeči in ne kloni glave. Oduščam ti to majhno neiskrenost. Nisem te poklicala zato, da te oštejem, ampak da ti naznam veliko srečo. Danes je princ Sargon poprosil za tvojo roko in dala sem mu svoje privoljenje.«

»Sargon!« je vzkliknila prestrašeno Nejta in zardela od razburjenja.

»Da! Ali ti ni všeč in ti je morda zopern?« je vprašala začudeno Hatasu.

»Ne, poznam ga malo, toda ta misel me plaši,« je rekla tresoč se deklica.

»Samo to!« je odgovorila kraljica z veselim usmevom. »Ta strah kmalu preide. Če ga še ne ljubiš, ga boš pozneje vzljubila, zato ker je zal, razumem in te ljubi. Ti še ne veš, kaj je ljubezen, Nejta, zato te to plaši. Sargon bo tvoja sreča. Njegova roka ti bo v oporo, njegovo srce bo tvoj rob. Brezskrbno bosta živela v Har-

tatefovi palači, ki jo pridajem tvoji doti z velikim delom njegovega premoženja. Tako se izpolni moja davna želja.«

Nejta je povescila glavo in srce ji je bolešno zatrepetalo. Nejasen strah jo je davil; ni pa imela moči, da bi se upirala želji ponosne zapovednice, ki jo je ljubila in se je istočasno bala.

»Tvoja želja, kraljica in dobrotnica, mi je sveta. Slušala te bom in vzamem Sargona,« je rekla.

»In ne bo ti žal,« je odgovorila Hatasu, pri čemer so se ji oči radostno zabliskale. Bila je tako zatopljena v svoje misli, da ni zapazila notranjega Nejtinega boja. »Jutri te sama odvedem v dvorec tvojega bodočega moža. Za tvojo zaroko ti dam obleko in nakit, ki sem ju sama nosila. Te reči ti prineso srečo.«

Veselje in ponos sta v hipu premagala težke slutnje omahljive Nejte. S plamtečimi očmi se je zahvaljevala kraljici, ki jo je poljubila in jo milostno odpustila.

Satati je vstopila h kraljici s težko vestjo, se vrgla pred njo na tla in jo začela prositi oduščanja.

Hatasu ni odgovorila. Brez števila sladkih in bolečnih spominov ji je preletelo mozeg. Spomnila se je tiste dobe, ko je samo enkrat uživala pravice srca in se vdala opojni, hipni ljubezni.

Binkoštna misli.

Je več reči med nebom in med zemljo,
kot vaša šolska si modrost jih sanja.
(Shakespeare: Hamlet.)

Veličastni binkoštni praznik ima nešteto globokih misli, primernih za naše življenje. Izluščimo nekaterel!

Po deževnih tednih je zasijalo solnce s podvojeno močjo. Nad plodnimi njivami veje Duh božji, napovedan po vidcu Izaiju: »Tako govori Gospod: Zlil bom svojega Duha nad vašo deželjo, ki sem jo namenil očetom vašim. Poklical bom k rasti žito in ga množil, da ne bo lakote v vaši deželi. Pomnožil bom sad na sadnih drevesih in zarod na trtah v vinogradih, da boste spoznali, da sem jaz vaš Gospod in vi moje izvoljeno ljudstvo.«

Simbolični znaki Duha božjega so se nazorno pokazali v silnem vetru in ognju. V viharju je tedaj zabučalo po Jeruzalemu: »Nastal je nagloma z neba šum, kakor prihajajočega silnega vetra.« Duh božji prihaja v človeške duše z viharjem: podreti hoče stare, trhle, napol gnile človeške domneve, porušiti malike: Mamona in Venero. V ognju prihaja! Ste razbrali prvo binkoštno misel? Viharjev je treba: preizkušnje, nesreč, borb, kadar hočemo prenoviti našo notranjost.

Kaj je povzročil ta simbolični vihar v apostolih?

Iz strahopetcev, ki so se zaklepali iz strahu pred Judi, je izklesal junake: mučence. Iz neukih ribičev, ki niso nikjer hodili v šole, ki niso nikdar pogledali preko svoje ožje domovine, je Duh božji napravil svetovne apostole, ki so govorili v raznih jezikih in odšli na misijonska popotovanja med tuje narode. Že ob prvem nastopu so bili tega vesoljnega poslanstva deležni nešteti romarji iz azijskih dežel, iz vroče Afrike, celo iz daljnega Rima. Prve pridige niso izzvenele v svet le v judovskem jeziku, temveč so jih slišali vsak v svojem: Perzi, Grki, Latinci in vsa raznolična plemena v teh deželah. Ste izluščili drugo binkoštno misel?

Cerkev božja je katoliška, t. j. za vse narode. Na božjem Srcu je dovolj prostora za vse: predpravil ni! Cerkev božja ne ruši narodnosti, ne jezikov, za vse je in vse priznava.

Iz tega veličastnega svetovnega poslanstva božje Cerkve so se nekateri norčevali. »Nekateri pa so se apostolom posmehovali in rekli: »Novega vina so se napili!« (Ap. d. 2, 13). Bili so to ljudje, kot jih srečujemo še danes: veliko ali malomestna sodruga, plitva, napol izobrazena, ki hoče vse razumeti, ki ima za vsako vprašanje takoj svojo rešitev, za vsak naravni pojav podlo šalo. V bedasti nadutosti gledajo sami sebe, vsi drugi so jim smešni.

Uspeh prve Petrove pridige je bil čudovit: »Kateri so sprejeli njegovo

besedo, so bili krščeni, in pridružilo se je tisti dan okoli tritisoč duš. (Ap. d. 2, 41).

To je prva Cerkev! V njej ni bil samo Peter in ostali apostoli, ampak tudi verniki. Cerkev tudi dandanes ni le papež in kardinali v Rimu, tudi ne škofje po svetu, k tej sveti božji ustanovi spadamo vsi katoliški verniki: ti in jaz! Mladike smo, ki morajo biti združene z vinsko trto, sicer se posuše in odpadejo. Pogled na odcepljene veje nas mora na binkošti navdati z misijonskim navdušenjem! Toliko naših vzhodnih bratov je, ki so sicer cepljenke božje, a ločene od debla. Delo za cerkveno edinost bodi važna zadeva zlasti nam, ki smo z njimi iste krvi. Binkošti nam narekujejo prošnjo: »Daj, da bodo vsi eno!«

Te misli naj bi se porodile romarjem, ki bodo na binkošti molili sv. Duha pri sv. Jeronimu na Nanosu, pri M. B. na Vitovljah, pri sv. Duhu na Banjšicah, Libušnjem in drugod. Saj so binkošti praznik svetih misli, katerim naj sledijo sveta dejanja.

Kaj nam pišejo z dezele?

Iz idrijskega kotla

in okolice.

Ruski koncert. — Znani kulbanski kozaki so priredili v hotelu »Didič« dva krasno uspela koncerta. Njihov nastop je privabil v dvorano toliko meščanov in okoličanov, da je bila dvorana obakrat polna. Umetniki, ki so bili opravljeni v tipično uniformo, so zapeli vsakokrat po 12 ruskih pesmi narodne in nabožne vsebine. Sličnega koncerta želimo še in še!

Za telefon. — V zadnji seji goriskega pokrajinskega gospodarskega sveta je zastopnik slovenskih trgovcev g. Treven ponovno stavil predlog, naj se vendar že enkrat izvede telefonska zveza med Gorico in Idrijo. G. prefekt je g. Trevnu z vso od-

ločnostjo zagotovil, da bo podvzel vse korake, da izpolni Idričanom njih dolgoletno željo.

Ob četrti obletnici. — Naša mestna bolnišnica je 4. m. m. dovršila štiri leta svojega obrata. V štiriletni dobi je bilo sprejetih v bolnišnico 576 bolnikov. Od teh se je podvršlo operaciji 217 oseb. Vseh smrtnih slučajev, ki pa jim je bila operacija le posredni vzrok, je bilo 6. V zavodu gospodinijo še vedno naše blage sestre, vsa leta ga pa vodi priljubljeni g. dr. Braggion. Njegova nepristranost in živo zanimanje za bolnike je zavodu le v korist.

Občnizbor. — V nedeljo 25. m. m. je imela ljudska posojilnica letni občni zbor. Članov ima 286, prometa v l. 1929. 1 milijon 73.856 lir.

Poročke. — Poročili so se: Carabba Karl, inž. z Estero Marijo Galzig-

Spomnila se je ure, ko je poverila svoje dete tej prepadeni ženski, ki ji je ležala pri nogah, in njena jeza se je ublažila.

»Vstani, Satati, za zdaj ti odpuščam. Danes imam srečen dan, ker se uresničuje moja davna želja: Sargon se oženi z Nejto in ta radost mi vzbuja usmiljenje. Rešiti vas hočem sramote. Semnu odkupi z mojim denarjem mumijo mojega vernega sluga in poplača Pagirove in Menove dolgove. Če mi pride na uho še kaka njuna podlost, odpustim Pagira iz službe in ga preženem iz Teb, Meno pa premestim v kako oddaljeno trgovino, kjer ga bo samota naučila pameti.«

Nato je kraljica vzela iz neke škatlice dragoceno ogrlico, ki ni bila prav nič podobna egipčanskemu nakitu. Bila je to širok, zlat, z biseri posut trak. Izročila je nakit Satati, rekoč:

»To ogrlico izroči jutri Nejti. Naj bo prav tako srečna, kakor sem bila jaz, ko sem jo prvič nosila.«

Naslednjega dne je v Sargonovi palači vladalo neobičajno vrvenje. Vršile so se priprave za slavnost.

Keniamunov prihod je prekinil Sargona pri njegovem delu.

»Hvala, da si tako naglo prišel,« je rekel, podal roko vojščaku ter ga odvedel v svojo spalnico.

»Prejel sem tvojo deščico po prihodu iz službe in prišel sem takoj, da zvem, kaj mi hočeš povedati. Toda kakšno slavnost pripravljaš?«

»Tako je zveš. Upam, da mi ne postaneš neprijatelj, ko zveš, kar bi ti rad povedal.« Potegnil je Keniamuna k mizi, na kateri je bilo vse polno draguljev. »Poglej si te reči! Vse to je tvoje.«

Mladi mož je odstopil in začudeno opazoval zlate in srebrne sklede, čaše, vrče, dragulje in veliko posodo, ki je bila zvrhana zlatih obročkov.

»Norčuješ se iz mene, princ,« je rekel. »Kako sem si zaslužil od tebe te darove? Kar vidim pred seboj, predstavlja pravo premoženje.«

»Oh, zaslužiš si to za žalostno vest, ki ti jo moram sporočiti.«

Ko je Keniamun slišal, za kakšno ceno mu Sargon ponuja to bogastvo, je obstal. Zopet je bila Nejta zanj izgubljena. Silna rdečica mu je oblila obličje. Tako velika je bila njegova jeza, da je pozabil na svojo običajno zdržnost in razsodnost.

»Motiš se, Sargon,« je rekel s temnim glasom. »Ne morem prodati ali izpremeniti srca, ki bije zame. Podlo je tako ravnanje s prijateljem, kateremu si vzel ljubljeno žensko.« S temi besedami je odšel, ne da bi dalje poslu-

novo, Rafael Lapajne, rudar, z Ivano Kogojevo, Ivan Svetličič, cestar, z Ernestino Žigonovo in njen bodoči svak Stanislav Svetličič, rudar, z Julijo Podobnikovo. Vsem polno sreče!

Novi grobovi. — Umrli so: 10-letna Rozika-Rožica Venkova, 44-letni rudn. pisar Franc Lapajne in 84-letna posestnica Barbara Maserjeva. — Dne 29. m. m. je umrla Frančiška Arkova, nečakinja in kuharica preč. g. monsignorja. Kruta pljučna bolezen ji je vzela lepo življenje v 50. letu starosti. Našemu gospodu je skrbno gospodinjala 34 let in tudi v mestu je bila splošno priljubljena. Njej in ostalim umrlim bodi Bog obilen plačnik!

Sp. Idrija. — Dne 24. m. m. se je poročil Vincenc Žakelj z Marijo Podobnikovo. Ženin je bil vesten pevec v Ledinah, nevesta pa članica naše Mar. družbe. Vrlemu paru na »Svetlikovem« posestvu obilo sreče! — Omenimo naj, da je bila poroka s sv. mašo in oba novoporočenca sta pristopila k mizi Gospodovi. Posnemajtel! — Isti dan se je poročil posestnik Andrej Tratnik z Jožefo Kokoljevo. Vso srečo!

Vojsko. — Umrli je znana posestnica Ivana Podobnikova, p. d. v Zaklavžah. Bila je v fari znana kot dobra gospodinja in blaga žena. Naj v miru počiva!

Vrsnik. — Prejšnji ponedeljek smo v spremstvu treh gospodov prenesli k večnemu počitku v Ledine 61-letno posestnico Marijo Brencetovo. V vsej župniji je bila poznana kot vzorna gospodinja, kar se je tudi na posestvu, ki ga je vodila, jasno videlo. Bodi ji Bog dober plačnik!

Iz Reške doline.

Zarečica pri Il. Bistrici. — 28. maja sta se kar dva para poročila. Gosp. Franc Vičič je vzel g.čno Mimico Deklevovo iz Harij, g. Josip Bratovič iz Kalne pa našo domačinko Antonijo Škrljevo. Čestitamo! — Tudi poti smo letos dobro popravili. Saj je bil tudi skrajni čas!

šal Sargona, ki je ves zardel od gneva in ga skušal zadržati. Toda potolažil se je in velel nesti svojemu premaganemu tekmeču namenjene mu zaklade. Hatasu je prišla z Nejto. Kraljica je bila v skrbeh. Kralj je bil hudo bolan. Tako je bila zatopljena v svoje misli, da ni opazila, kako bleda in potrta je Nejta.

Ko je kraljica napila zaročencema, je rekla princu, da ji je odgovoren za srečo mlade deklice, Nejti pa, da mora z zvesto ljubeznijo in pokornostjo osrečiti moža. Nato je Hatasu odšla in prepustila deklico varstvu Satati.

Po kraljičinem odhodu je Sargon povabil Nejto na izprehod po vrtu. Deklica je privolila in šla sta iz dvorane. Nejta ni videla žareče rdečice na prinčevem obličju, ne njegovih plamtečih, požirajočih pogledov. Nenadoma je princ objel mlado deklico okrog pasu in jo silno stisnil k sebi, pokrivajoč ji obličje in roke s strastnimi poljubi. Napad je bil tako nepričakovan, da se mu Nejta ni mogla ubraniti. Dih ji je zastal. Prinčevi poljubi so jo žgali kakor razbeljeno železo, a njegove oči so se ji zdele oči divje zveri. S slabotnim vzklikom se je zaman skušala oprostiti iz železnega objema. Tedaj pa se ji je vrnila prisotnost duha. Odpahnila je od sebe Sargona in se tako silno odtrgala od njega, da se je nehote

S Pivke.

Matenja vas. — (Škodljiv mrčes.) — Odkar ne pobiramo več po poljih škodljivih ogrcev, se je tega mrčesa toliko nabralo, da je škoda vsak dan večja. Tako je po vsej Pivški dolini. Treba bo nastopiti proti temu mrčesu. Pozivamo tudi Kmetijski urad v Trstu in šolska vodstva, da pomagajo v boju proti tem škodljivcem.

Veliki Otok. — 25. maja se je poročil g. Vadnu Ludovik z gdč. Fajdiga Marijo, članico Marijine družbe, iz ugledne družine Jernejeve. Mlademu paru želimo mnogo božjega blagoslova!

Knežak. — (Požari.) — V Knežaku plešemo vsakih 14 dni enkrat. Gostilničarju je neko nedeljo ponoči pogorelo poslopje. V Šembijah je tudi pogorela ena hiša. Dobro, da je bil posestnik zavarovan. V Šembijah zidajo novo pokopališče. Prejšnje okrog cerkve smatra oblastvo za nezdravo.

Postojna. — 25. maja smo pokopali v najlepši dobi 31 let gospo Pepco Winklerjevo, roj. Počkaj. Zapušča neutolažljivega moža in štiri otročiče. N. p. v m.!

S Krasa.

Gor. Kras. — (Tatinska sodrga.) — Pred kratkim so nas obiskali tatovi. V Križu so odnesli čevljarju Kobalu za kakih 300 lir blaga, vdovi Hrovatinovi v Tomaju so vzeli nekaj kuhinjske posode, v Godnjah so celo prašiče ubili in jih vzeli s seboj. Poskusili so tudi drugod. Sodrga je svoj prihod naznanila že en dan prej, ker je hodil po vaseh neki gosposko oblečen postopač, ki se je prav rad šalil z dekleti.

Pliskovica. — (Lepa olika.) — Eno zadnjih nedelj je obiskala našo vas družba tržaških gospodičev. Obnašali so se tako, da je bilo nas sram. Ni jim bilo dovolj rogoviljenje po vasi, šli so še teptat po travnikih in celo nad zgodnje črešnje so se spravili. Naj ljudje taki »žlahti« povedo, da take olike ne potrebujemo.

Orlek. — Zadnje čase so se nekateri posestniki začeli bolj zanimati za sadno drevje. Škoda, da v tej stroki premalo uvažujemo gospodarske nauke. Nekateri, ki so ravno prej hvaleli vipavske sadike, pravijo, da so za našo zemljo prenehke. Po drevju imamo vse polno gosenic. — Marsikdo je menil, da letos ne bo pri nas plesa. Pa se je zelo zmotil. Saj se celo nekatere naše mamice, ki so se ostrigle na »babav«, zanj pripravljajo.

Repentabor. — (Izredna voščila.) — 22. maja je č. g. Emil Wester obhajal svoj god. Prejšnji dan ga je obiskal sam prevzvišeni iz Trsta in ostal z nami pri šmarnicah. Drugi dan, ko je slavljeneec ravno povzdigoval med sv. mašo, je priletela na lipo pred cerkev kukavica in prav razločno štirikrat zakukala. Pač redek voščilec!

Ležeče. — (Nesreča.) — 25. maja sta se peljala oče in sin iz Trnovega na divaški semenj. Za vozom sta imela privezana par volov. Prav počasi sta privozila do železniškega prehoda. V tem hipu pridrvi večerni brzovlak. Konje je od voza kar odtrgalo; levega je vrglo petnajst metrov v stran, desnega pa je vleklo kakih 200 metrov pred sabo, dokler se ni vlak ustavil. Če bi ne bilo za vozom močnih volov, bi odtrgalo tudi voz ter pomečkalo še oba voznika. Škode je okoli 5000 lir.

Iz Vipavske doline.

Otlca. — (Pol za šalo pol za res.) — V skrajnem delu Sibirijske nekateri delavci žgali apnenico v najhujšem deževju; mislili so, da bodo nekaj zaslužili, pa so se zelo močno prevarali. Tisti, ki so dobivali hrano pri gospodarju, so dobili štiri lire za dvanajsturno delo, drugi pa, ki so se sami hranili, so dobili nekaj čez deset. Kam pride ubogi delavec, ki ima po štiri in tudi več družine, s takim zaslužkom? — Po zimi je bilo mnogo govorenja o širjenju ceste po občini. Upali smo, da bomo kaj zaslužili. Zdaj pa ni nič več slišati. — Cerkevne orgle so nam popravili. Upamo, da

opotekla in bi bila padla, da se ni oprijela drevesa. Deklica je nato iztegnila roke, kakor bi se pripravljala odbiti nov napad.

»Kaj pomeni to, Nejta? Ti me sovražiš?« je vprašal Sargon. Bil je blede. Strast in užaljeni ponos sta ga lomila.

»Zasovražila te bom huje od Hartatefa, če boš še enkrat z menoj tako ravnal,« je odgovorila Nejta s temnim glasom. »Tvoja divja strast vzbuja v meni strah in kar kri mi ledeni od nje. Prenašala bom tvojo ljubezen in bom tvoja žena, toda moraš se drugače vesti. Vedel si, da ljubim drugega, kar pa te ni oviralo, da bi me ne zaprosil od kraljice. Kraljica mi more pač ukazati, da vzamem princa Sargona, nikakor pa me ne prisili, da bi ga ljubila. Ko me je usoda ločila od ljubljenega moža, mi je vseeno, s kom se poročim.«

Teško sopeč od besa je Sargon gledal deklico, ki je postajala čedalje mirnejša.

»Nejta, ta trenotek mi poplačaš!« je vzkliknil s hripavim glasom. »Že poskrbim, da tvoja ljubezen ugasne. Uničim Keniamuna, tega črva, ki si je drznil stopiti mi na pot.«

(Dalje.)

bodo sedaj po enoletnem počitku mnogo lepše pele.

Rihemberk. — (Solnčni pik.) — V četrtek se je Coljevim s Korpa pripetila nenavadna nesreča. Gospodar je cepil trte, kar naenkrat se je pa zgrudil mrtev na tla. Zadel ga je solnčni pik. Rajnik, ki zapušča številno družino, je bil precej znan, ker je pred vojno služil pri orožnikih. N. p. v m.!

(Smrt.) — 24. maja je umrl bivši rihemberški župan Henrik Mrevle. Še do zadnjega se je zanimal za občinske razmere. Blag mu bodi spomin! — Po dolgih prošnjah je na vasi Mravljevi vendar urejen občinski vodnjak. Posebno hvalo za službi Bizjak Andrej, ki je daroval 2000 lir.

Št. Vid. — (Čestitamo!) — V sredo 28. m. m. je došla vesela vest, da je preč. g. konzistorijalni svetnik prof. Stanko Premrl, stolni kapelnik itd. v Ljubljani, imenovan za papeževa tajnega komornika z naslovom monsignorja. Preč. g. monsignorju, svojemu odličnemu rojaku, k visokega mu odlikovanju priskrbo čestitamo in se njegovega odlikovanja z mnogoštevilnimi prijatelji zelo veselimo.

Iz goriške okolice.

Sovodnje. — Poročil se je Bogomir Kuzmin z Marijo Tomšičevo. Mnogo sreče! — Dne 25. maja smo zopet plesali. Brjarji so bili natlačeno polni; v pretežni večini je bila to mladina iz Furlanije. Čuje se, da bo v kratkem ples v Rubijah.

Bukovica. — (Nova cerkev.) — Dela pri naši novi cerkvi napredujejo tako dobro, da smo imeli pred zadnjo nedeljo, ko je naš običajni cerkveni shod, že v zaprti cerkvi sv. opravilo. Peli so domači pevci pod vodstvom domačega pevovodje in s spremljevanjem domačega organista prav ubrano in smo jih bili prav veseli. Upamo, da se bo mladi organist, ki je pokazal mnogo znanja, z vso vnemo posvetil vzvišeni nalogi.

Solkan. — (Gospodarski napredok.) — Kljub slabemu vremenu smo spravili prvo košnjo detelje. Seve, treba je bilo tudi ob nedeljah delati. Začeli smo sejati dosti več pšenice kot prej. Dobro, da si je g. Poberaj nabavil mlatilnico, ki tudi slamo stiska. Gospodarji so spoznali važnost umetnih gnojil.

Vrtojba. — (Smrt kosi.) — Dne 25. maja sta zatisnila svoje oči en možski, o katerem smo že poročali in Terezija Nemeč. — V teku tedna pa smo imeli zopet dva smrtna slučaja. Zadnji je umrl 85-letni Fr. Mermolja, stari oče goriškega zdravnikarja dr. Mermolja. Pred dvema letoma je slovesno obhajal zlato poroko. Bil je skromen in skrben gospodar in dober oče svoji družini. Pokojnemu naj sveti večna luč, družini pa iskreno sožalje. — Opažamo, da imamo v Vrtojbi skoraj navadno po dva smrtna slučaja skupaj. Tudi sedaj je tako, in sicer umrje navadno eden iz Gorenj in drugi iz Dolenj. — Zopet se napravlja nekaj naših ljudi s trebuhom za kru-

hom — v Ameriko. — Na grozdju, zlasti v nizkih legah, opažamo veliko plesnivost.

Vrtoče pri Mirnu. — (Želje.) — Dosti popotnikov gre skozi našo vas, pa malokdo ve, da so to Vrtoče. Smo pač skromni ljudje, a vendar bi radi, če bi se naše slabe poti popravile. In še eno željo imamo: da bi se nas č. g. župnik usmilil in imel kot pred vojno vsako leto za binkošti eno sv. mašo.

Iz Brd.

Šmartno. — (Zgoden grob.) — 17. maja zvečer je preminil v Gorici salezijanski klerik Hilarij Vendramin, star komaj 21 let. Nakopal si je jetiko. Sveto je živel, trpel in umrl. Pokopali smo ga prav slovesno. — N. p. v m.!

Dol. Cerovo. — (Vztrajajte!) — Zadnjič je nekdo pohvalil naš cerkveni zbor. Prav to zasluži zbor in njegov organist g. A. Blažič. Da bi le ostali do konca vztrajni.

Krasno. — Pred kratkim se je poročil g. Edvard Markočič z Alojzijo Kregarjevo. Bog daj srečo! — Izza morja se je vrnil domov g. Rožič Anton. »Raj« tam doli ni po njegovem opisu prav nič lep.

Iz tržaške okolice.

Ricmanje. — 25. maja smo imeli prav lepo procesijo z novim kipom lurske Matere božje. Kip je zelo lep in stane 600 lir. Nosilo ga je 6 deklet v prelepih narodnih nošah. Slovesnost je opravil mons. Ukmar ob asistenci mons. Ellnerja in domačega gosпода. Prav lep dan je bil!

Barkovlje. — (Verska mlačnost. — Smešna gorečnost.) — Ko se je 24. m. m. Jože Krečič vračal iz vesele družbe domov, ga je neko motorno kolo potisnilo v jarek. Zlomljeno nogo so ga prepeljali v bolnišnico. — Šmarnice niso bile Bog ve kako obiskovane. Malo je bil kriv dež, še več pa verska mlačnost. — V dobro voljo nas je spravil oni gospod, ki je v nekem večernem listu protestiral, da je na našem pokopališču slovenski napis. Še otroci namreč vedo, da je tisti napis — latinski. — 24. maja smo pokopali Ivano Vodopivčevo. Bila je dobra duša. N. p. v m.!

Iz Istre.

Jelšane. — Zadnji dopis o petju in orgljanju moramo nekoliko popraviti. Res je, da nimamo organista, pa ga skoraj ne potrebujemo. S pomočjo igralnega aparata lahko spremlja organistinja tudi težje skladbe. Tudi petje je za naše razmere prav dobro.

Iz Gor.

Banjšice. — Na vnebohod smo imeli prav lepo slavje. Slovesno smo prenesli kip Matere božje iz župnišča v cerkev. Tudi pevski zbor se je izkazal; le tenoristov malo manjka. Za binkošti bomo imeli prvič v novi cerkvi cerkven shod, na katerega vabimo že naprej našo planoto.

Gor. Tribuša. — Slabo pomladansko vreme je dosti škodilo ne le na-

šim cestam, ki so vedno slabše, ne le sadju, ki ga je dež že v cvetju zamoril, marveč tudi pevcem, ker že toliko časa molčijo. Cerkevni ključarji nameravajo kupiti nove orgle. Stale bi menda 12.000 lir.

Čepovan. — (Beg z grude.) — Zadnji teden so nas zopet zapustile tri mladenke in šle v Argentino za kruhom. Pravijo, da za moške ni doli več dela, a tudi za ženske ni ravno izobilja. — Naši avstralski izseljenci so splošno zadovoljni, le podnebje jim ne ugaja. Vedno še upajo, da se vrnejo v naše gore. — V zadnjem času se je izvršilo več izprememb v posesti, ker so se nekateri gospodarji izselili ali v inozemstvo ali se nastanili drugod. — Kjer so v prejšnjem letu kobilice zgrizle travo, opažamo da letos noče več rasti.

(Smrt.) — Naznanite ga! — 1. t. m. je izdihnil blago dušo Jožef Renko. Užival je spoštovanje kot mizar, a tudi kot mož, ki je mnogo sveta videl in bil globoko izobražen. Blag mu spomin! — Slišimo, da se neki kramar iz Idrije ob Bači poslužuje raznih cerkvenih slovesnosti in prodaja mladeničem nedovoljene stvari. Oblastva so že opozorjena; opozarjamo pa tudi vsa č. cerkvena oskrbnišva na tega tiča.

Sedlo. — Pašnikov v bivši občini Sedlo ni več, ker je bil leta 1899. občinski svet razdeljen. Bil je čas, sicer bi se bile še bolj razširile meje. Tudi gozdi so sedaj razdeljeni. — Mostovi na glavni skladovni cesti dobro služijo. Tudi čez Belo in Nadižo bi jih potrebovali, a jih ni. — V sredo je pripeljal Jožef Lazar iz Sedla mlado nevesto Pavlino Lebanovo iz Stanovišča. Naj ju vedno in povsod spremlja božja sreča!

Sv. Lucija. — (Smrt pobira. — Semenij.) — 24. maja je umrla pri Sv. Luciji Jermolova mati, Podoreh Marija, stara 76 let. Bila je skrbna, varčna in delavna gospodinja, pa tudi dobroščrčna. Rada je pomagala ubogim. Kljub deževnemu vremenu je imela prav lep pogreb. Pokoj njeni duši! — Na binkoštni ponedeljek 9. t. m. bo običajni binkoštni semenj, ki je bil navadno prav živahen.

Sedlo. — (Koli so že. — Mrčesa je polno.) — Koli za električno razsvetljava ob cesti Borjana-Breginj so postavljeni, a do sedaj menda le za parado. Občinarji upajo, da bodo kmalu dobili luč. — Jablane so letos v polnem cvetu. Le ptičev je premalo, ki bi pobirali škodljivi mrčes. — Kako naši farani dajo na lepoto svoje cerkve, se vidi iz tega, ker jo dekleta vedno krase s svežim cvetjem. Med njim so bili tudi krasni cvetoči »škar-nicljki«, ki jih je vse občudovalo.

Naročite „Domače branje“!

Na Planinsko gorol

Na binkoštni ponedeljek bo na Planinski gori običajni shod. Služba božja bo ob sedmi in deseti. Dana bo tudi priložnost za veliko-nočno spoved. Romarji naj vzamejo s seboj osebno izkaznico.

Kaj se sliši po svetu.

Denarja ko listja.

V Njujorškem predmestju Brooklynu je policija odkrila največjo ponarejevalnico denarja, kar jih je policija do danes zasledila. V tej tiskarni denarja so našli še za par milijonov dolarjev ponarejenih bankovcev. Zločinci so imeli tako hitre tiskalne stroje, da so v 1 uri natiskali za 50.000 dolarjev (950.000 lir) denarja.

Nevarna steklina.

V vasi Orehovici pri Oseku je neki stekli pes ugriznil kravo. Lastnik tega ni vedel in je še naprej prodajal mleko in maslo. 40 ljudi, ki je to mleko pilo, je tudi popadla steklina in so jih morali prepeljati v bolnišnico.

Kdo je kriv?

V nemškem mestu Lübecku vlada v vseh družinah, ki imajo dojenčke, velikanska razburjenost. 104 dojenčki so že zboleli, dosti jih je že pomrlo. Starši mečejo krivdo na drja. Calmetteja, ki je izumil novo cepilno sredstvo za dojenčke. Zdravnik se brani, češ da so cepili brez škode z njegovim lekom že na tisoče dojenčkov. Tudi časopisje je poseglo v ta prepir. Med tem pa smrt pridno pobira mlade žrtve.

Tožba za posteljo.

V Parizu se tožijo zastran neke postelje. Grofovska družina je prodala nekemu starinarju krasno posteljo. Baje je to bila postelja, v kateri je spal sam Napoleon. Starinar je posteljo za drag denar prodal, a je lastnikom odštel le majhno svoto, češ da postelja sploh ni bila Napoleonova. Zdaj bodo sodniki razsojevali, kdo je v njej spal.

Razstava — Marije Terezije.

V lepem dunajskem gradu, v Schönbrunnu, so otvorili razstavo cesarice Marije Terezije. Razstavili so njeno zibelko, vse njene obleke, knjige itd. Razen njenih osebnih reči, so razstavljeni tudi drugi predmeti, ki obiskovalcu pokažejo dobo cesarice Marije Terezije.

»Daljevid«.

V Njujorku so prejšnji teden preizkusili najnovejši izum. Gre namreč za gledanje v daljavo. Kakor s pomočjo radijskega aparata poslušamo na daljavo, tako bomo odslej lahko tudi gledali dogodke in življenje, ki je od nas na kilometre oddaljeno.

Koliko je vreden prst?

Zguba enega prsta je za navadnega zemljana zelo bridka in bolesta zadeva, vendar mu pri njegovem vsakdanjem delu to navadno ne povzroča posebnih težkoč. Drugače pa sodi o tem neki pariški modni krojač. Pri neki avtomobilni nesreči je zgubil en prst. Sedaj zahteva 800.000 lir odškodnine, ker pravi, da ne more brez vseh prstov izvrševati svojega poklica in je tako njegov življenjski položaj omajan in zelo poslabšan.

Izborno kosilo.

V Kaliforniji živi bogata dekle miss Marien Hollins, lastnica petrolejskih vrelcev. Ob neki priliki se je bahala, da pri njej lahko kosiš, kot nikjer drugje na svetu. In res je povabila dva svojih najvnetejših častilcev na kosilo. Bilo ni pa nič posebnega. Le pod krožnikom sta našla vsak po en ček za 25.000 dolarjev ali 475 tisoč lir, kar jima je izvrstno teknilo.

Večni zublji v podzemlju.

Romunija ni samo bogata poljedeljska država, temveč krije tudi velike zaklade pod zemljo. Najbolj znana so romunska podzemna olja, ki vrejo noč in dan na površje. Iz njih dobivajo petrolej, bencin in plin. V najbogatejšem takem kraju — v Moreni — se je 27. maja 1929. vnel v novem rovu 160 požar, ki ga še danes, po več nego enem letu, niso mogli ugasiti. Rov je last ameriške družbe American Romana. Neštevilni inženirji in delavci se trudijo, da bi ukrotili divjajoči ogenj, a brez vsakega uspeha. V bližnji in daljni okolici je življenje izumrlo, ljudstvo je zbežalo. Silni plameni se poganjajo tudi v dežju in viharju proti nebu, spreminjajoč najbolj temno noč v beli dan.

Kako se je zanetil ogenj? Da bi prodrli do olja, so morali zariti 1600 metrov dolgo cev v osrčje zemlje. Cev je iz posebne kovine in obsežna kakor stolp. Ko je cev predrila zemljo, ni naletela samo na olje, marveč tudi na velikanske množine plinov, ki so začeli sikati na plan. Ti plini so zelo dragoceni, ker so soparni in se spreminjajo v lahek in čist bencin. Zadoštuje, da jih vjamejo v posebne prostore in ohlade. Ker stoje plini v zemlji pod naravnost strahovitim pritiskom, začnejo, čim se odpre izhod na prosto, besneti, da se trese zemlja, in metati olje na površje. Inženirjem ni treba torej spravljati olja na plan z drugimi črpalkami, saj opravljajo plini to službo brezplačno.

Usodna iskra.

Gorje pa, če prilete s plini iz zemlje tudi kamni! Tak kamen se je v Moreni zagnal v kovinasti rov, ukresal iskro in povzročil enoletni požar. Začetkoma so poskusili gasiti od zunaj; toda ko so se približali z gasilnimi napravami plinskemu toku, je zdrobil in odgnal naprave, kakor da bi bile iz papirja. Nato so prišli inženirji na novo misel. Sklenili so, da izkopljejo podzemljski hodnik, po katerem se približajo rovu, narede vanj luknjo in odvedejo iz njega plin. Računali so, da se tako v rovu zmanjša pritisk in s tem ublaži požar. Šele nato bi lahko uspešno gasili na površju. Delavci, ki so kopal hodnik, so bili kakor v peklu. Na njih nage živote so morali brez prestanka polivati vodo. Po več tedenskem delu se je hodnik udril. Začeli so kopati drugega. Pri tem niso dovolj pazili na pline, ki rijejo tudi skozi zemljo, in lepega dne je nastala

eksplozija ter ubila 5 delavcev. Kljub življenjski nevarnosti so rudarji in inženirji načeli nov hodnik, a tudi tretji poskus se je ponesrečil. Nato so pripeljali posebne stroje iz Amerike in šli četrtič na delo. Družba je obljubila tistemu, ki pogasi ogenj, 2 milijona nagrade. Te dni so pa javili časniki, da je zopet ubilo in ranilo več delavcev in inženirjev.

Škoda, ki jo trpi romunsko gospodarstvo, je velikanska. Samo gorečih plinov se zgubi dnevno za 1 milijon lejev.

Če se ameriškim inženirjem ne posreči kmalu ukrotiti požara, se ogenj ne bo dal več ugasiti. Ker je netivo v notranjosti zemlje neizmerno in neizčrpno, bodo plameni goreli lahko sto let in še več. Takih večnih ognjev je več na svetu. Rusija ima dva: enega na polotoku Apšeron v Kaspiškem morju, drugega v Baku ob Črnem morju. O njiju so pisali zgodovinarji že v 10. stoletju po Kristusu. Mogoče pa je, da gorita že iz časov pred Kristusom, torej več ko 2000 let.

Požar v Moreni bi bil prvi večni ogenj.

Vsak zase ko...

Njujork, mesto velikih števil! Ljudje in stavbe se rodijo kot gobe po dežju. S predmestji vred ima ta ameriški Babilon 9 milijonov prebivalcev. Rusov je v njem blizu en milijon. Njujork je največje italijansko mesto, Nemcev živi tukaj čez 700.000; babilonska mešanica jezikov. Tu se križajo in stapljajo vsi mogoči jeziki. »Metting pot«, tališče Amerike, pravi Njujorku.

Vsak je le drobci v veletoku ljudi, ki se vale po cestah. Nihče se ne zmeša za bližnjika. Kdor se zgrudi nezavesten na tla, naj ne pričakuje, da ga bodo mimoidoči dvigali. Vsak se briga za svoj posel in hiti dalje. Pripetil se je slučaj, da je nekomu postalo slabo in se je zgrudil ob pločnik. Ljudje so hodili mimo, pa niso revežu pomagali. Šele 38. mimoidoči je šel poklicat stražnika. Ljudje, ki leta in leta stanujejo v isti hiši, se ne poznajo med sabo. Ta rezbrižnost sosedov je dobra, včasih pa tudi neprijetna, če zveš, da je tvoj sosed komaj izpuščen zločinec. Ljudje rečejo: »Ni moja zadeva, če je tak.«

Nekdo pripoveduje zanimiv slučaj: v podzemljsko železnico stopijo trije možaki. Srednji je najbrže pijan, ker ga sosedu tesno držita med seboj. Pa vendar pijani tako belo strmi v nasproti sedečo damo, da ji kar slabo prihaja od strahu. Nakrat čuti, da ji nekdo polaga listič na torbico. Poglej da in bere: »Vaši živci ne bodo vzdržali.« Pri prihodnji postaji izstopite z menoj.« Gospa pogleda, z desne ji dobrohotno kima starejši gospod. Bil je primarij v veliki bolnišnici. Gospa je res z njim izstopila. Ko se pomiri, ji gospod pove, da jo je opazoval, kako je postajala vedno bolj nervozna. »Kaj bi ne,« je nadaljeval »saj ste se deli mrtvecu nasproti.«

»Kaj?!«

»Da! Mož, ki je strmel v vas, je bil

Zobni zdravnik dr. Ervin Netzbandt

je odprl v **IDRIJI** svoj ambulatorij
v hiši štev. 57 (za cerkvijo Sv. Trojice).

Sprejema **VSAK DAN**
od 9.-12. in od 3.-5. pop.

Ob nedeljah in
praznikih od 9.-12.

mrtev, in sicer pred kratkim ubit; saj je izza obveze na temenu še kapljala kri. Najbrže je zločincema kazalo na ta izviren način prirediti žrtvi pogreb in se ogniti policiji.»

»Čemu pa jih niste vi moški v tramvaju naznanili policiji?«

»So bili oboroženi in pa »non of my business« (to ni moja zadeva.) —

Res, vsak »sam zase ko pra...« kot pravi prislovica, in vendar vsi tako suženjsko odvisni od vele mestnega vrveža.

Književni pomenki.

Mohorske knjige.

Letos bodo udje Goriške Mohorjeve družbe prejeli pet knjig, in sicer: 1. *Sirote*, povest, spisal Narte Velikonja. — 2. *Delavci*, povest, spisal Slavko Savinšek. — 3. *Koledar za l. 1931*. 4. *Nove postave*, razlaga najvažnejših zakonov italijanskega civilnega prava. — 5. *Mati uči otroka moliti*. Verska knjižica s podobami. — Udnina znaša 6 lir. Ude sprejemajo čč. gg. duhovniki, ki so poverjeniki bratovščine, ter tajništvo Goriške Mohorjeve družbe (Gorica, Via Orzoni 36 A).

Juš Kozak: *Lectov grad*. 1929. Izdala Vodnikova družba v Ljubljani. Str. 116.

Kozak ima krepko realistično pero, izpod katerega vstajajo trdne, življenjsko pristne postave. Primerjal bi ga slikarju, ki z nekaterimi robotimi potezami nariše človeka, hišo, zemljo. Iz povesti puhti tista soparna nasičenost ozračja, ki je značilna za čas tik pred svetovno vojno in med vojno. Kozak je v posameznih prizorih srečen, v večjo, enotno sliko jih pa ne more spraviti. Odtod raztrganost dejanja v »Lectovem gradu« in neskladnost posameznih značajev v različnih položajih. Prvo je oprostljivo, če je bil Kozak glavni namen risati zemljo in so mu ljudje le okraski. Osebe (n. pr. Matevža, ki je najbolj neenovit), bi bil pa že moral dosledneje izobličiti. Kljub temu pa »Lectov grad« priča o nedvomni pisateljski zmožnosti, ki še ni dosegla svojega vrhunca.

Rodolfo Baumbach: *La leggenda del Tricorno*. (Zlatorog.) Versione di Ario Tribel-Tribelli. Con prefazione e note. Edizione »Delfino« Trieste. Stabilimento tipografico nazionale. 1930. Pag. 102.

Triglavska pravljica o Zlatorogu in belih ženah ter njihovem čarobnem vrtu, ki leži visoko v gorah, spada med najlepše proizvode slovenske ljudske umetnosti in, kot pravi A. T. Tribelli, med najlepše pravljice vsch evropskih slovstev sploh. Prvotnim, zgolj bajnim motivom je ljudstvo pozneje pridružilo tudi dogodke iz življenja navadnih zemljanov.

Nastala je pravljica o lovcu iz Trente. V okviru te pravljice se vrši dejanje Baumbachove pesnitve. Baumbach je bil nemški pesnik (1840.—1895.), doma iz Turingije. Pripovedko o zlatorogu je spoznal na izletih iz Trsta, kjer je kot domač učitelj bival več let. Lepota in izvirnost ga je tako prevzela, da je takoj začel misliti na večjo pesnitev. Napisal je »Zlatoroga« (1876.), ki je s svojo lepoto in svežostjo presenetil vse ljubitelje lepe pesmi. Dejanje je čisto priprosto ter prav radi tega izredno učinkovito. Neki lovec iz Trente se zagleda v Jerico, brhko hčerko krčmarice Katre. Dekle ga vzljubi in vse kaže, da bosta kmalu srečen par. To bi se bilo tudi zgodilo, da niso prišli beneški kupci, ki so Jerico premotili. Lovec je ves užaljen šel v goro iskat triglavske rože. V gori pa se je ponesrečil. Jerica se je sicer hitro skesala svojega nepremišljenega vedenja, a bilo je prepozno. Ko so se spomladi ledeniki tajali, je voda prinesla truplo mrtvega lovca. Zgodba je prepletena z ljudskim izročilom o rojenicah in Zlatorogu. Mestoma seže globoko v srce. Nekateri verzi so pravi biseri. — Slovencem je »Zlatoroga« prevedel Funtek. Laški prevod pa je sedaj oskrbel Ario Tribel-Tribelli. Priznati je treba, da se je potrudil in da se mu je delo posrečilo. Iz Tribellijevega prevoda diha lepota izvirnika. Skrbno so sestavljeni razni članki in opombe. Prevoditelj je uporabljal tudi slovenske vire (n. pr. razpravo župnika Abrama, itd.). S Tribellijevim prevodom je italijanska javnost dobila pripomoček za spoznavanje slovenske kulture, kajti koncem koncev je jedro Baumbachovega »Zlatoroga« vendarle plod slovenske ljudske duše.

Birmovanje.

Birmovanje v tržaški škofiji.

V *Trstu*: pri Sv. Justu 8. junija po veliki maši, ki se začne ob 9., in po drugi maši, ki se začne ob 11.30. — Pri Novem sv. Antonu 9. junija po maši, ki se začne ob 10. — Pri Starém sv. Antonu 12. junija po maši, ki se začne ob 10. — Pri Sv. Jakobu 15. junija po maši, ki se začne ob 9.30. — Pri Sv. Justu 29. junija po veliki maši, ki se začne ob 10. — Pri Sv. Vincenciju 6. julija po maši, ki bo ob 9.30, in po drugi maši, ki bo ob 11. — Pri Jezuitih (v starem mestu) 13. julija po maši, ki bo ob 10. — Pri Frančiškanih (Rossettijeva ul.) 20. julija po maši, ki bo ob 9.30, in po drugi maši, ki bo ob 11.

V *Kopru*: 21. junija v stolnici po maši, ki se začne ob 9. Ravnotam dne 23. junija po maši, ki se začne ob 10.

Sv. birma v Gorici.

Prezvzišeni knez in nadškof goriški bo delil zakrament sv. birme: na binkoštni praznik in v ponedeljek po pontifikalni sv. maši ob 11. uri v stolnici, na binkošti ob 5. uri popoldne pri Sv. Ignaciju, v ponedeljek popoldne ob 5. uri v nadškofijski kapeli. Ostale dni prihodnjega

tedna do sobote bo sv. birma vsako jutro od 6.—7. ure v nadškofijski kapeli.

Dne 22. junija bo birmoval prevzvišeni v Standrežu pri Gorici.

Gospodarstvo.

Trg kmetičkih pridelkov.

Gorica, 4. maja 1930.

Sadje: Zgodnje črešnje so izginile s trga dne 31. maja. Zadnja cena jim je bila 110 do 130, cepljenke (vipavke) gredo po 200 do 240, črne po 250 do 280, divjake (kozanke) po 320 do 380. Dnevno je na goriškem trgu 250 do 300, na trgu v Krminu okoli 80, na trgu v Dornbergu pa okoli 20 do 30 kvintalov. Črešnje gredo predvsem v Avstrijo, potem na Češko, malo v Nemčijo. Za žveplarje so predrage, ker žveplarji ne morejo plačevati več kot 140 do 160. Ribes 400.

Zelenjad: Solata 120, špinača 110 do 120, navadne vrzote 40 do 50, zobčate (temnozeleno) 100 do 120, kolečate 40 do 50, rdeča pesa 100, grah 40 do 60, šparglji 220 do 240. Graha je na trgu dnevno okoli 100, špargljev pa 15 kvintalov. Grah gre v Jugoslavijo in Avstrijo, šparglji predvsem v Trst, malo v inozemstvo.

Krompir: lanski 40 do 45, novi 50 do 60, jajca 35 do 40, maslo 11.50.

Če cepiš trte,

pomni, da se vino težko proda, prav lahko se pa prodajo dobre vrste namiznega grozdja. Poleg grozdja sv. Ane (avgustana — uva santa Ana) poznamo različne vrste moškata, žlahtnine in drugega namiznega grozdja. Ker ga je pri nas malo, so na trgu lepe cene. Na leto gredo iz Italije stotine vagonov namiznega grozdja v inozemstvo. Iz naše dežele, ki je najbližja osrednji Evropi, gredo le posamezne košare. Cepite le prvovrstno namizno grozdje!

Če pa že cepiš vrste za vino, ne cepi klarne meje, različnih gler, tržark in

Potrti naznanjamo v svojem in v imenu ostalih sorodnikov, da je naš priljubljeni oče, stari oče, brat, stric, tast in svak gospod

Fran Suša,

posestnik v Senožečah,

danes ob 8. uri zvečer, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v visoki starosti 91 let po kratki boleznini nenadoma zatislil svoje oči.

Zemske ostanke nepozabnega položimo v sredo dne 3. t. m. ob 5. uri popoldne v lastno grobnico na domačem pokopališču v Senožečah k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale dne 4. t. m. v župni cerkvi v Senožečah.

V Senožečah, dne 1. junija 1930.

Hinko, Ivanka, Fran in Ivan, otroci; Josip, brat; Marija roj. Čehovin, sinaha; vsi vnuki in vnukinje.

Mesto posebnega obvestila.

podobnih vrst, ki dajo sicer precejšnja, a slabo kapljo. Vinska kriza je danes za slaba vina, dobra se že odhajajo.

Tržni pregled.

Krušna žita: Pisali smo že, da je danes na svetu več krušnih žit, kot jih je mogoče prodati. Porabila bi se že, a mnogi nimajo sredstev, da bi si jih nabavili in morajo stradati, medtem ko so žitnice polne. Žetev kaže prav dobro v skoraj vseh žitorodnih državah. Zdi se, da bodo drugo leto zaloge žita tako velike kot nikdar, odkar je na svetu človeštvo.

Posledica bodo nizke cene. V Severni Ameriki stane danes bušel (= 35.24 litrov = 27.5 kg) pšenice od 1.01 do 1.05 dolarjev ali okoli 70 lir za naš kvintal. Približno enaka cena je tudi v podonavskih žitorodnih državah, to je v Jugoslaviji, Romuniji in Ogrski, kjer kaže letina prav dobro. Kar velja za pšenico, velja v glavnem tudi za koruzo.

Tudi v Italiji kaže žetev v splošnem prav dobro. Pridelek bo pa najbrž nekoliko nižji od lanskega, ker je v severni Italiji mnogo žita poleglo in je bila v južni ponekod pomladanska suša. Tudi v naši deželi je kazala pšenica zelo dobro, a je trpela od veteranih valov, ki so marsikje pšenico poselegli in pospešili razvoj rje, da ne bo postalo zrno kleno in debelo.

Na italijanskem trgu so danes sledeče cene v lirah za kvintal (100 kg):

mehka pšenica	130 do 135
trda pšenica	140 do 150
domača koruza	61 do 65
jugoslov. koruza	54 do 58
rž	80 do 81
češki oves	78
ječmen	95
moka št. 1	182
moka št. 0	190 do 195
moka št. 00	205
koruzna moka	72
koruzni zдроб	86

Živina: Ker kaže krmska letina prav dobro in so hlevi hudo izpraznjeni, bi človek mislil, da bo živina draga. Samo v naši deželi manjka skoraj polovica glav živine. In vendar je živina zelo po ceni, na zadnjih trgih je cena skoraj padla. Dobro vole prodajš po 3.50 lir za kg žive teže; 4 lire doseže le plemenska žival. Teleta so po 4.60 do 5.50, prašiči po 5 do 5.60 za kg žive teže, mladi prašiči za rejo pa približno 100 lir za šest- do sedemtedensko glavo.

Krma: Seno dobiš po 15 lir in tudi za manj; greh ga je prodajati po tako nizki ceni. Otrubi so po 65, oljnate tropine po 85 do 90 lir.

Vino: Nič novega. Zaloge so še vedno velike, povpraševanje zelo pičlo, cene nizke. Poluradna cena za briško rebulo je 140 do 160, dobiš jo pa tudi po nižji ceni. Približno 10 lir manj stane vipavsko vino, le do 20 lir cenejšje je istrsko razen na Koperščini; kraški teran gre po 2.25 do 2.60. Trta kaže po vsej pokrajini zelo dobro.

Mleko in mlečni izdelki: Živimo v dobi, ko ima mleko z njega izdelki najnižjo ceno. Mlekarniško maslo plačujejo v Milanu po 12 lir, po nekod

ZAHVALA.

Ob bridki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo naše predrage mamice, soproge, hčerke, sestre, tete in svakinje

PEPCE WINKLERJEVE roj. Počkaj, se prav pristrčno zahvalujemo vsem, ki so bili nam in blagi pokojnici v tolažbo. Iskrena zahvala tudi preč. g. dekanu iz Postojne, č. g. župniku iz Štivana za pogrebno asistenco, pogrebnemu društvu, gospem, ki so nosile sveče in vence in vsem znancem iz bližnjih in daljšnih vasi, ki so ob težkih urah z nami sočustvovali in nas tolažili ter prihiteli, da izkažejo poslednjo čast naši tako dragi in nepozabni Pepci. Gospod vsem tisočkrat poplačaj!

Postojna, 25. maja 1930.

Zalujoči sorodniki.

ZAHVALA

Ginjenega srca se tudi jaz z globoko hvaležnostjo zahvaljujem vsem, ki so spremili k večnemu počitku mojega dragega nepozabnega brata

MILANA PIUSI

iz Bovca.

Južna Amerika, 4. maja 1930.

Zalujoči brat Oskar Piusi.

Z žalostnim srcem naznanjamo tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala dne 27. aprila 1930. ob 7. uri zjutraj naša preljubljena hčerka, soproga in sestra

Štefanija Leban, roj. Brezavšček,

v 32 letu starosti.

Buenos Aires — Vrhovč, 6. 6. 1930.

Zalujoči sprog Leopold,
sin Izidor, mati Katarina,
sestre, bratje, svaki in
vnuki.

Občni zbor Centralne posojilnice v Gorici,

reg. zadr. z omejj. zav.,

se bo vršil dne 23. junija 1930. ob 10. uri v zadružnih prostorih (Corso Verdi št. 32) s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelstva o delovanju in čitanje poročila o reviziji,
2. odobritev računov za l. 1929. in sklepanje o razdelitvi čistega dobička,
3. odstavitev nadzorstva,
4. volitev novega nadzorstva,
5. slučajnosti.

Načelstvo.

Kmečka posojilnica v Čepovanu,

r. z. z n. j., vabi na

REDNI OBČNI ZBOR,

ki se bo vršil dne 22. junija po popoldanski službi božji v župnišču.

Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. potrditev računskih zaključkov, 3. volitev načelstva in nadzorstva, 4. slučajnosti.

Kmečka posojilnica v Šempasu

vabi vse člane na

REDNI OBČNI ZBOR,

ki se bo vršil dne 15. junija 1930. ob 10. uri dopoldne v uradu posojilnice. — Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. odobritev računskega zaključka za l. 1929., 3. volitev novega načelstva in nadzorstva, 4. slučajnosti.

V slučaju nasklepčnosti se bo vršil pol ure pozneje z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na številno navzočih članov. Načelstvo.

Na novo se je otvoril vzoren brivski salon

v CERKNEM (Gor. pokr.)

Iast I. Filipiča.

Točna postrežba tudi na dom; moderno striženje za moške in ženske; električno sušenje las; pranje las »shampooing«.

Nizke cene.

Posnemalniki „ROTH“ stanejo:

OOl, ki drže	40 litrov	lir 340
OOl, „ „	50 litrov	„ 400
Ol, „ „	65 litrov	„ 410
Il, „ „	120 litrov	„ 510
IT, „ „	130 litrov	„ 560
i. t. d. — i. t. d. — i. t. d.		

10 letno jamstvo - plačilne olajšave.

Zastopnik:

JUST UŠAJ,
GORICA,

Piazza della Vittoria 4.

Po istih cenah prodaja te posnemalnike trgovec **MUNIH** pri SV. LUCIJI.

Velika razprodaja bombaževin in svilenin po tovarniških cenah pri tvrdki

ALL' ECONOMIA FAMILIARE

Trst - Piazza Ponterosso N. 5

Madapolam	od L. 1.90 naprej.
jajčna kožica	od L. 2.20 naprej.
platno za rjuhe	od L. 4.40 naprej.
perkal za halje	od L. 1.50 naprej.
perkal dvojne višine	od L. 3.50 naprej.
težka svila za halje	od L. 2.90 naprej.
težka svila maroken	od L. 4.50 naprej.
bela svila za birmo	od L. 4.50 naprej.
popelin za srajce	od L. 3.50 naprej.
rigadin in oxford	od L. 2.50 naprej.
cefir	od L. 1.50 naprej.
batist za perilo	od L. 2.20 naprej.
perkal za narodne noše	od L. 2.90 naprej.
izgotovljene halje	od L. 15.— naprej.
izgotovljeni predpasniki	od L. 8.— naprej.
prti, dvojna višina	od L. 4.90 naprej.
ženske nogavice	od L. —.95 naprej.
otroške nogavice	od L. 1.— naprej.
prtiči za pojužnik (6 oseb)	od L. 14.80 naprej.

Razen tega še velika izbira kotenine, črne in barvanega satena, nogavic, moških in otroških maj, tralžev za žimnice, brisač itd., itd. po cenah brez konkurence.

Poslužite se, dokler traja zaloga!

še po nižji ceni, pri nas v srednjem po 14. Svetovno znano dansko maslo ima danes približno uradno ceno 10 lir za kg in tudi po ti ceni ga Danci ne morejo prodati, ker jim dela na Angleškem velikansko konkurenco maslo iz Nove Zelandije pri Avstraliji, ki pošilja na Angleško cele ladje shlajene masla. Nizka je tudi cena za sir: dvomesečni tolminski polnomastni gre po 6 do 6.50 in enako ceno ima v notranjosti države tudi lanski parmezan in polletni domači ementalac.

Umetna gnojila: superfosfat 22 do 24, čilski soliter 110.

Modra galica je padla, danes je na debelo po 220 lir.

V Trstu

ne bo osrednje mlekarne.

V začetku lanskega leta je tržaška občina sklenila, da se ustanovi v Trstu osrednja mlekarne. Sklep se je naslanjal na vladni odlok, ki vsebuje zdravstvene predpise glede mleka. V tej mlekarni bi moralo biti vse mleko, namenjeno tržaškemu prebivalstvu, pasterizirano ali razkvašeno, to je: iz mleka se odstranijo vse glivice, ki ga kmalu pokvarijo, predvsem pa morajo izginiti vse tiste snovi, ki škodujejo zdravju. Sem spadajo med drugim tudi jetične bakterije, radi katerih umre v Trstu letno na stotine ljudi. Kmalu za tem so morale predložiti svoje načrte tudi vse one tvrdke, ki so se potegovala za zgraditev osrednje mlekarne. Predloženih je bilo 5 načrtov, od katerih so bili trije izločeni, ker niso bili primerni; ostala sta dva: prvi od Delavskih zadrug (Cooperative Operaie) v zvezi z Julijsko kmetijsko zvezo (Federazione agraria Giuliana) in sindakatom kmetovalcev, drugi od neke lombardske industrijske družbe. Občinski možje so dolgo proučevali oba načrta. Tudi v časopisju se je vnela živahna polemika radi njiju. Odločitev pa ni padla v Trstu, temveč v Rimu, ko je ministristvo odredilo, naj se ukinejo vsa proučevanja glede ustanavljanja osrednjih mlekaren po mestih. Vlada se je odločila k temu koraku na podlagi izkušenj pri dosedaj ustanovljenih osrednjih mlekarnah v Milanu, Neapolju, Ravenni, Monzi in drugod.

Kaj sedaj?

Ni treba misliti, da se je s tem javna oblast odrekla nadzorstvu nad prodajo mleka, ki je najvažnejša hrana najširših ljudskih plasti. Nadzorstvo se bo tudi nadalje vršilo, mogoče še strožje kot dosedaj. Vsa trgovina z mlekom pa bo popolnoma v rokah zasebnikov, ki bodo konkurirali drug drugemu.

Kot je znano, porabi Trst dnevno 500 do 600 hl mleka. V veliki večini ga dobi iz Julijske Krajine, okoli 100 hl dnevno pa iz notranjosti kraljevine. V naši deželi je mnogo podeželskih mlekaren, ki pošiljajo v Trst popolnoma zdravo, to je pasterizirano mleko. Sem spadajo predvsem mlekarske zadruge v Hrušici pri Podgradu, v Trnovem pri Bistrici, Novi Sušici pri Št. Petru na Krasu, v Kočah in

Kupujemo drugo številko lanskega letnika »Družine« in plačamo dve liri za izvod, četudi je brez krojne priloge.

Tvornica tehtnic, uteži in mer
Giuseppe Florenc & C.o
TRST, via Vidali 9, tel. 84-03

z veliko izbero uteži, mer in tehtnic oblastveno odobrenih iz domačih in inozemskih tvornic.

Popravljamo najrazličnejše tehtnice po zelo nizkih cenah. Za dobo popravila damo tehtnice in uteži na razpolago brezplačno.

Listnica uprave.

Vabil na plesne prireditve tudi proti plačilu ne priobčujemo.

Priporoča se
J. Zirmann, fotograf,
Postojna,
Viale Oberdan,
zadnja hiša na levo naprej od trg. Zwölf.
Moderno slikanje. Nagrobne slike iz porcelana. Povečave. — Zmerne cene.

Obleke za moške pri tvrdki

„**ALLE GRANDI FABBRICHE**“

TRST — CORSO GARIBALDI 10 — TELEF. ŠT. 79-35 — TRIESTE

Bogata izbira narejenih oblek za moške, mladeniče in otroke. — Površniki vseh vrst, zadnje novosti.

Posebnost: obleke za birmance. — Sportne obleke, kot za odrasle. — Mornariške obleke z dolgimi ali kratkimi hlačami; najlepši vzorci iz trajnega platna, ki ne zbledi.

Prodajamo po resničnih tovarniških cenah.

V zalogi imamo tudi vseh vrst **sukna** za naročila po meri, ki jih izvrši na roko naša **moderna krojačnica** v prvem nadstropju.

TRGOVINA ČEVLJEV

TRAMPUŽ & KOKELJ

GORICA - Via Rastello 30 - GORICA.

Cenjenim odjemalcem sporočamo, da smo si nabavili za praznike bogato izbero vsakovrstnih čevljev najbolj priznanih tovarnen.

Velika zaloga belih čevljev za birmance. Platneni čevlji z gumijevim podplatom po najnižjih cenah.

Poleg tega bogata izbira čevljev **domačega izdelka.**

Konkurenčne cene. — Postrežha točna in solidna.

Prestranku, Hruševju pri Postojni, Senožečah, Št. Vidu pri Vipavi, Fiumicelu, Romansu, Viscu, Ogleju in v še par drugih krajih.

V zadnjem poldrugem letu je bila malokatera mlekarne urejena za pošiljanje mleka v Trst, ker ni nihče vedel, kako ravnati z ozirom na bližnjo uradno ureditev vsega vprašanja. Sedaj vemo, da uradne osrednje mlekarne ne bo, radi tega bodo zasebniki skušali to vprašanje rešiti, seveda predvsem v svojo korist. V tem pogledu je najbolj delavna podružnica mlekarne Soresina, ki je dosedaj prodajala predvsem dopolnjeno mleko (latte reintegrato), katerega je dobivala v zgoščenem stanju od svoje matice v Soresini pri Cremoni. V zadnjem času je pa začela prodajati tudi domače sveže mleko in zato sklenila dobavljalo pogodbo z Mlekarsko zadrugo v Št. Vidu pri Vipavi ter vzela v najem od Zadrugne Zveze v Gorici ustanovljeno mlekarstvo podjetje v Trstu, tako imenovano »Ulri« (Unione Latterie Regione Isontina.) Obe pogodbi sta bili sklenjeni v tem mesecu in sta najbrže le prvi korak v nadaljnji organizaciji prodaje mleka v Trstu, kjer si bo skušala Soresina najbrže zagotoviti nekak monopol.

Za gospodarstvo Julijske Krajine bi bilo gotovo bolje, če bi slonela vsa prodaja mleka v Trstu na zvezi mlekarstvih zadrug, ki delujejo v Julijski Krajini. Mogoče bo do te zveze prej ali slej prišlo (mogoče pod pokroviteljstvom in s sodelovanjem Delavskih zadrug). Na ta način bi bilo mogoče tudi najugodnejše rešiti

vprašanje »juc«.

V Trstu imenujejo »juce« vse tiste ženske, ki prinašajo v Trst mleko iz bližnje tržaške okolice, to je iz severne Istre (Koprščine, Rižanščine, Osapske doline), potem iz bližnjih tržaških vasi ter iz tržaškega Krasa. Če bo tržaško mesto vztrajalo na tem, da mora biti vse mleko pasterizirano in da ga je treba raznašati po hišah v pol- in enolitrskih steklenicah, bodo »juce« morale izginiti, s čemur pa bo hudo prizadeta marsikatera družina, ki danes živi od kupčije z mlekom. Danes še ni točno ugotovljeno, koliko mleka prinesejo »juce« dnevno v Trst, a rač. na se, da nad 150 hl. Ozko zvezano z »jucami« je tudi vprašanje tistih voznikov, ki dovažajo v Trst mleko iz bolj oddaljene okolice. Tudi njih gospodarski položaj postane lahko ogrožen.

Zaključek.

Uradne centralne mlekarne v Trstu torej ne bo, pač pa izgleda, da se bodo zasebniki borili za prvenstvo v mlečni trgovini in bodo nekateri skušali trg nadvladati. Uprava tržaškega mesta bi morala pri vseh nadaljnjih ukrepih glede trgovine z mlekom vpoštevati, da žive tržaški trgovci predvsem od svojega zaledja, čigar nakupna moč je pa ozko zvezana z vprašanjem mleka. Zato bi morala tržaška mestna uprava izdati glede mleka le take odredbe, ki bodo krepile gospodarstvo zaledja.

Kmetska posoj. in hranilnica v Devinu vabi k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU,

ki se bo vršil v nedeljo dne 1. junija 1930. ob 3. uri pop. v Sv. Ivanu pri Devinu v prostorih g. Antona Legiše. — Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. potrditev bilance za l. 1929., 3. volitev nadzorstva, 4. raznoterosti.

V slučaju, da bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil 1 uro pozneje z istim dnevnim redom drugi občni zbor ob vsaki udeležbi navzočih članov. Načelstvo.

OBČNI ZBOR

Mlekarske zadr. v Št. Vidu pri Vipavi,

reg. zadr. z neom. zavezo, se bo vršil dne 15. junija 1930. ob 8. uri dopoldne v dvorani mlekarne s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. čitanje in odobritev računskega zaključka in bilance za l. 1929., 3. volitev načelstva in nadzorstva, 4. slučajnosti. — V slučaju nesklepčnosti se bo vršil pol ure pozneje drugi občni zbor ob vsaki udeležbi. Odbor.

Vsi morajo vedeti, da so

čevlji tvrdke Forcessin

najboljši in najcenejši.

Velika izbira za birmo.

TRST, VIA CAPRIN 5, (Sv. Jakob).

Govorimo slovenski.

„MAGAZZINI DEL POPOLO.“

(L. CHIECO).

TRST,

GORICA,

Piazza Garibaldi 1.

Via Mazzini 8.

POZOR!!!

Nadaljuje se razprodaja
po izredno ugodnih cenah.

Platno za rjuhe, visoko 150 cm.	se prodaja po Lit 4.90,	pri nas po Lit 3.70,
družinsko platno zelo fino, 80 cm.	„ „ „ „ 3.20,	„ „ „ „ 2.40,
zefir za srajce	„ „ „ „ 2.20,	„ „ „ „ 1.20,
grizet za halje	„ „ „ „ 2.90,	„ „ „ „ 1.90,
svil. platno vseh barv,	„ „ „ „ 2.90,	„ „ „ „ 2.20,
moške maje	„ „ „ „ 3.90,	„ „ „ „ 2.50,
oprsniki za ženske	„ „ „ „ 3.50,	„ „ „ „ 1.90,

in vse drugo blago: moško in žensko sukno, pisane srajce i. t. d. i. t. d. vedno po zelo nizkih cenah.

OKORISTITE SE!!

Nove postavbe.

POOBLASTILNA POGODBA. (Mandat.)

V zadnji številki smo razložili nekatere važne določbe o pooblastilni pogodbi, ki jih hočemo danes zaključiti.

Ali mora pooblaščenec položiti račun?

Pooblaščenec mora položiti račun o vsem, kar je napravil. Če je sprejel za pooblastitelja denar, mu ga mora izročiti; mora tudi plačati obresti od denarja, ki mu ga je pooblastitelj izročil, če ga je zase uporabil. Obratno je pooblastitelj dolžan plačati pooblaščenecu nagrado, ki sta jo ob sklepu pogodbe določila.

Ako je pooblaščenec pri izvrševanju naročila založil svoj denar, mu ga mora pooblastitelj vrniti z obrestmi. Če je pooblaščenec, ko je izvrševal naročilo, pretrpel kakšno škodo brez lastne krivde, mora pooblastitelj to škodo poravnati.

Pooblastitelj se ne more oprostiti obveznosti, češ da opravilo ni uspelo ali da ni izpadlo v njegovo korist; tudi ne more zmanjšati stroškov, češ da bi bili lahko manjši.

Kdo pridobi pravice in prevzame obveznosti nasproti tretjim osebam?

Če je pooblaščenec izvršil naročilo, pridobi pravice in postane odgovoren nasproti tretjim osebam le pooblastitelj. Če pa je pooblaščenec prekoračil pooblastilo, je odgovoren on, v kolikor ga je prekoračil. Pa tudi to lahko pooblastitelj naknadno odobri.

Kdaj preneha pooblastilo?

1. Pooblastilo preneha, ko se prekliče. Prekličeš ga, kadar hočeš, in si cer izrecno ali pa molče. Recimo, da si dal odvetniku pooblastilo, da te zastopa v pravdi. Če nisi ž njim zadovoljen, lahko prekličeš pooblastilo s tem, da mu pišeš, da mu odvzameš pooblastilo, ali pa greš osebno k njemu in mu izjaviš, da mu prekličeš pooblastilo. To je izrecni preklic. Molče pa mu prekličeš pooblastilo s tem, da mu pismeno ali ustno javiš, da si imenoval drugega odvetnika. Če pa se tretje osebe še nadalje pogajajo s tvojim pooblaščenecem, ker niso bile obveščene o preklicu, ne moreš uveljaviti preklica nasproti njim. Seveda odgovarja pooblaščenec za vso škodo, ki jo moraš pretrpeti zaradi tega, ker ni uvaževal tvojega preklica. Toda tretje osebe ne nosijo pri tem nobene odgovornosti, če niso bile obveščene o preklicu.

2. Pooblastilo nadalje preneha, če se mu pooblaščenec odreče. Pooblaščenec lahko to stori, kadar hoče. Seveda mora odpoved javiti pooblastitelju. Pri tem pa mora pooblastitelju poravnati vso škodo, ki jo je pretrpel zaradi tega, ker se je pooblaščenec odrekal pooblastilu. Tega pa pooblaščenec ni dolžan storiti, če bi moral sam

pretrpeti znatno škodo, ako bi hotel izvršiti pooblastilo.

3. Istotako preneha pooblastilo: a) če je umrl pooblastitelj ali pooblaščenec; b) ako je bil enemu ali drugemu imenovan oskrbnik (kurator); c) če je prišel eden ali drugi v konkurz. Treba si je pa zapomniti, da so opravila pooblaščenčeva za pooblastitelja obvezna, ako ni vedel, da je pooblastitelj umrl, da mu je bil imenovan oskrbnik ali da je prišel v konkurz in če tega niso vedele tudi tretje osebe.

Pooblaščenec ne sme nikdar namah opustiti opravila, ki mu ga je naložil pooblastitelj, marveč mora opravilo nadaljevati in ga dokončati, če bi drugače lahko nastala škoda za pooblastitelja.

Pooblaščenčevi dediči morajo takoj obvestiti pooblastitelja, ako je pooblaščenec umrl. Slednjič preneha pooblastilo tudi takrat, ko postane pooblastitelj ali pa pooblaščenec pravno nesposoben, ako je opravilo tako, da ga je mogoče opraviti le s posredovanjem oskrbnika.

MLINARSKE LICENCE.

Mnogim mlinarjem je prefektura prepovedala nadalje mleti, ker niso pravočasno napravili prošnje za licenco, drugim je prošnje odbila. Da ne bo brez potrebnih prizadevanj, javljamo, da je ministrstvo vsem prefekturam prepovedalo izdajati nove mlinarske licence. Še toliko manj je mogoče pomagati mlinarjem, ki niso pravočasno napravili prošnje.

»Jadranski almanah«.

Zopet bo izšel priljubljeni »Jadranski almanah«. Ker so sodelovali pri njem mnogi priznani naši pisatelji in znanstveniki, bo nudil zelo bogato in pestro vsebino.

IZJAVA.

Podpisana obžalujem, da sem dne 11. 4. t. l. neopravičeno žalila Alojzijo Bremec, roj. Krivec na Lokvah št. 12, preklicujem svojo neutemeljeno obdolžitev in se Alojziji Bremčevi zahvaljujem, da mi je odpustila in odstopila od kazenske ovadbe proti meni.

Stefanija Kolenc, Lokve št. 15.

Za binkošti

prodajamo

v petek 6. in v soboto 7. t. m.

vse izdelke za gospe

in izdelke za otroke z

20% odbitkom.

Poslužite se!

ÖHLER

Corso V. E. III št. 16

TRST

Corso V. E. III št. 16

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 403: Nadel sem na črešnjava drevesa lepilne pasove, na katerih se je ujelo precej samic zimskega pedica. Kljub temu je drevje objedeno. Poleg tega so črešnjev listi porjaveli kot po strupeni rosi. Kaj naj napravimo, da se to ne ponovi tudi drugo leto? — **Odgovor:** Letošnje leto je dokazalo, da ne zadostujejo lepilni pasovi, temveč da je treba drevesa tudi škropiti z antiparazitom. V Brdih so sedaj zelo zadovoljni vsi, ki so v zimskem času črešnje poškopili. Listi so na črešnjah porjaveli radi posebne glivične bolezni, ki je zelo podobna peronospori na trtah. Kako se najprikladneje uniči ta peronospora sadnega drevja, ni še ugotovljeno.

Vprašanje št. 404: Pravijo, da se nahaja v Gorici »kabinet«, kjer brezplačno preiščejo bolnika z električnimi žarki in ugotovijo vsako bolezen? Ali je to res? — **Odgovor:** V Gorici kakor tudi v Trstu in v drugih mestih je več takih »kabinetov«, kjer ugotove s pomočjo električnih žarkov (takoimenovanih rentgenovih žarkov po Nemcu Röntgenju, ki jih je odkril) marsikatero bolezen, a ne vseh. Brezplačno pa pregledajo samo tistega, ki ima posebno izkaznico od bolniške blagajne ali drugih organizacij.

Vprašanje št. 405: Na solati je vse polno polžev. Kako jih uničim? — **Odgovor:** Polže imate, ker se niste držali navodila, ki smo ga dali v 7. št. letošnjega »Novega lista«. Potrosite okoli solate živega apna. Polž bo s sluznatim delom telesa prišel v dotiko z apnom, se opeknel, izcedil in crknil. Če tega nočete, ne pomagajte drugo kot polže pobirati z roko. Do danes še ne poznamo kemičnih snovi, ki bi polže zatrle in pustile solato užitno.

Vprašanje št. 406: Ali sme mlekarja oddati svojim članom maslo (recimo po 1 kg) za lastno rabo in potrebo? Ali mora tudi za to maslo plačati običajno užitnino? — **Odgovor:** Vi lahko dajete članom maslo. Od 1. aprila naprej vam ni treba plačati nobene užitnine, ker je bila odpravljena. Za dobo od 1. januarja do 31. marca tega leta pa morate užitnino plačati, ker je mlekarja članu v resnici maslo prodala, saj ga je pri obračunu odbila. Užitnine bi ne bilo treba plačati samo v slučaju, da se mlekarja ne bi sama pečala s kupčijo.

Vprašanje št. 407: Čital sem v »Novem listu«, da kupujete liste od šmarnic in tudi druge cvetlice. Prosim za natančnejša pojasnila. — **Odgovor:** V »Novem listu« niste čitali, da kupujemo mi šmarnične liste. Mi smo le pisali, da se take in druge zdravilne rastline lahko prodajo. Kupujejo jih trgovci z zdravilnimi rastlinami.

Vprašanje št. 408: Ko so bile črešnje že precej debele, sem jih poškopil s svinčnim arzenatom. Ker pa je slednji hud strup, prosim za navodilo, kako jih napravim užitne in za razprodajo? — **Odgovor:** Kdo vam je svetoval že debele črešnje škropiti s svinčnim arzenatom? Mi gotovo ne! Take črešnje niso niti za gnoj, ker jih lahko dobe kokoši in se zastropijo. Ravnotako ne smeš škropiti že debelih hrušk ali jabolk.

Vprašanje št. 409: Kako bi pregnal ščurke iz stanovanja? — **Odgovor:** Povprašajte v drogeriji za primeren strup in navodila.

Vprašanje št. 410: Vino sladi in ima duh po žveplu. Kako odpravim duh? — **Odgovor:** Vino pretočite. Pri tem pazite, da pride vino v obilni meri v dotiko z zrakom. To dosežete, če teče vino skozi pipo v globoko podstavljeno posodo in če vino še mešate z brezovo metlico.

Zobni zdravnik dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU,

via S. Lazzaro št. 23-11.

Ob sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

MOŠKE OBLEKE.

CAVALIERO,

TRST, CORSO GARIBALDI 5, tel. 79-32.

Največja izbira oblek. površnikov, nepremočljivih plaščev, trench coatov, hlač, krojev, pisanih hlač; posebnost: **PLAVE IN ČRNE OBLEKE.**

Domače in tuje sukno
za moške obleke.

LASTNA KROJAČNICA NA ŠTEV. 4/1.

NIZKE CENE.

GOVORIMO SLOVENSKI.

Za obuvale rabite

SAMO

SIDOL COMPANY

TRST — Via S. Zaccaria št. 4

Telefon št. 72-73.

ki
ohra-
ni,
omeči
in
osvetli
iz-
delek

ZDRAVNIK
dr. L. SIMONITI,
bivši asistent za notranje bolezni,
sprejema usak dan v **GORICI,**

PIAZZA VITTORIA (na Travniku)
(nasproti gostilni „Fiegl“)

od 9. - 12. in 3. - 4.

Ob sredah po četrti uri na lastnem domu v
Biljani v Brdih

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik

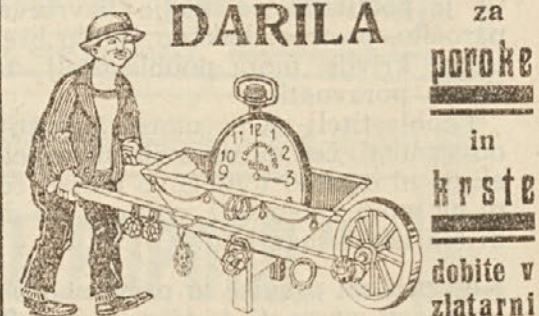
dr. P. Ugo Netzbandt,

izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem
(na Bavarskem)

sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri drju Bussiju),

v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

DARILA

za
porokein
krstedobite v
zlatarni

F. BUDA — TRST,
Corso Garibaldi 35, via Roma 16.

PHENIX

Francoska zavarovalna družba
za življenje in požar.

Glavno zastopstvo

TRST, Via S. Lazzaro 8, tel. 48 - 50.

Zastopnik za govliško in tržaško pokrajino g.
ANTON POSEGA, RAZDRTO.

ARRIBA

so čokoladni bonbončki, jako okusni
in brzo učinkujoči. Delujejo sigurno in
so edino nedosegljivo sredstvo proti
glistam. Izvrstno zdravilo za vsacega,
velikega in malega. Otrokom velja za slaščico,
prinaša družinam zadovolnost veselje in srečo.

Kupi se v vseh lekarnah v zelanih zavojčkih po Liro 1.-

Tudi sladki okus bo pri tem izginil, ker izvira najbrže iz žveplenega kisa.

Vprašanje št. 411: Ali ima edini sin, ki je pred tremi meseci postal gospodar po umrlem očetu in bil z zadnjimi naborniki poklican pod orožje, pravico do skrajšanja vojaške službe kljub temu, da ni napravil predvojaških vaj? Kam naj naslovi prošnjo? — **Odgovor:** Če je dotičnik edini sin matere vdove, ima pravico do najkrajše vojaške službe. Ker nima predvojaških vaj, bi služil 6 mesecev. Če pa je tudi mati umrla, mora služiti celo dobo, ker nima za nikogar skrbeti. Vojak pod orožjem naj vloži prošnjo preko svojega polka na vojno ministrstvo.

Vprašanje št. 412: Že 30 let sem vknjižen za dediščino. Ali lahko zahtevam liro za krono in za koliko časa lahko zahtevam obresti? — **Odgovor:** Lire za krono ne morete zahtevati, pač pa 60 vinarjev (stotink) za krono. Obresti tečejo le za tri leta nazaj.

Vprašanje št. 413: Kot delavec plačujem že več časa prispevke v bolniško blagajno. Ali imam pravico zahtevati od bolniške blagajne kak prispevek za očeta, ki je obolel, bil v bolnišnici in tam umrl ter sem moral vse stroške sam plačati? — **Odgovor:** Bolniška blagajna ni dolžna prispevati za bolniške stroške, ki ste jih plačali za bolnega očeta, pač pa bi morala povrniti stroške, če bi bili Vi bolni.

Vprašanje št. 414: L. 1929. sem bil radi nošnje orožja obsojen na 3 mesece ječe in 900 lir kazni, a pogojno za 5 let. Ali je zločin pomiloščen? — **Odgovor:** Zaporna in denarna kazen Vam je bila gotovo odpuščena. Ali Vam je bil tudi zločin pomiloščen, ne moremo z gotovostjo reči, ker ne vemo, na podlagi katerega zakona ste bili kaznovani. Natančno pa stvar lahko ugotovite pri sodniji.

Vprašanje št. 415: Prodal sem zemljišče. Kupec mi je v redu plačal, a sem še vedno vknjižen, četudi smo delali pogodbo pri notarju. Kako se razknjižim? Ali je drago? — **Odgovor:** Pojdite k notarju, ki Vam je delal kupno-prodajno pogodbo in vprašajte ga, zakaj ni napravil prošnje za prepis lastninske pravice na kupca. Notar tega najbrže ni napravil zato, ker ga ni nihče plačal. Troški odvisi od kupnine; čim večja je kupnina, tem večji so stroški.

Vprašanje št. 416: Sin je bil zavarovan na življenje pri zavarovalnici Phönix, umrl pa je l. 1919. Prispevki so bili redno plačani. Ali imam kot mati pravico terjati, da se mi zavarovalnina plača, ko sem zadostila vsem pogojem police? — **Odgovor:** Če so bili prispevki redno plačani in če so bili tudi vsi drugi pogoji police izpolnjeni, ima pravico do zavarovalnine oseba, kateri jo je pokojni za slučaj svoje smrti zapustil. Obrnite se na ravnateljstvo »Fenice« v Trstu.

Vprašanje št. 417: Pred vojno sem si pokvaril nogo in dobival pokojnino do l. 1919. Kam naj se obrnem, da mi plačajo zastanke in da bi dobival pokojnino še naprej? — **Odgovor:** Čudno se nam zdi, da se komaj sedaj ganete za pokojnino. Če ste težko poškodovani, napravite prošnjo na finančno ministrstvo, da Vam prizna pokojnino. Če pa gre za zavarovalnino, se morate obrniti na zavarovalnico, ki Vam je izplačevala zavarovalnino do l. 1919.

Vprašanje št. 418: Zadevo svoje vojne škode sem izročila tuji stavbni zadrugi, ki je dvignila nekaj predujmov, a ni ničesar napravila. Kam naj se obrnem za ugodno rešitev? — **Odgovor:** Vprašanje Vaše vojne odškodnine je precej zamotano. Zato bo najbolj pametno, da izročite zadevo strokovnjaku.

Nove orgle.

Na Vogerskem so dobili nove orgle. Postavila jih je goriška tvrška »Cecilija«. Dispozicija je sledeča: 1. Principal 8, Salicional 8, 3. Gedeckt 8, 4. Gamba 8, 5. Flöte 4, 6. Mikstura 7. Subbas 16, 8. Pianobas 16, zraven še pedalna in superoktavna zveza. Orgle so v vsakem oziru prav dobre, registri karakteristični, mehanika pa tako precizna, kakor pri najboljšem klavirju. Tvrška »Cecilija« je lahko ponosna na svoje delo. Vogerska župnija pa je lahko vesela, da je dobila tako krasne orgle po razmeroma nizki ceni. *Vinko Vodopivec.*

Pozor!

Boterčki in botrice!

Krasna birmanska darila po znižanih cenah in prave švicarske ure znamk »Omega«, »Langines« in »Zenith« itd. so vedno v zalogi pri

FR. KEBRU,

urarju in zlatarju v Idriji.

NE POZABITE,

da so vedno nove pošiljatve pri tvrdki
S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Par primerov:

Batist v barvah za perilo	a L 1.90
Svile za obleke	a L 3.50
Madapolan	a L 1.90
Borgo za srajce	a L 2.80
Panama za srajce	a L 2.80
Najfinejši popelin	a L 3.50
Platno »natural«	a L 3.20
Svila za perilo	a L 1.90
Pelle uovo, fino	a L 3.50
Gobaste brisače	a L 3.50
Platnene brisače na meter	a L 2.90
Cajh za moške obleke	a L 6, 9, 10
itd. Za krojače poseben popust.	
Češko platno za pernice — izredna prilika.	
Beli prtiči	a L 0.90
Namizni prti na meter	a L 4.20
Črn saten	od L 3.— naprej
Velika izbira nogavic, maj itd.	
Pazite na številko!	

Tvrška Teod. Hribar - Gorica

CORSO G. VERDI št. 32

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.

Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opremo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE.

Josip Kerševani, Gorica,

Piazza Cavour št. 9.

Zaloga šivalnih strojev svetovnoznanih tovarn »MUNDLOS« in »PFAFF«, dvokoles originalnih »BIANCHI«, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestljivih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica:

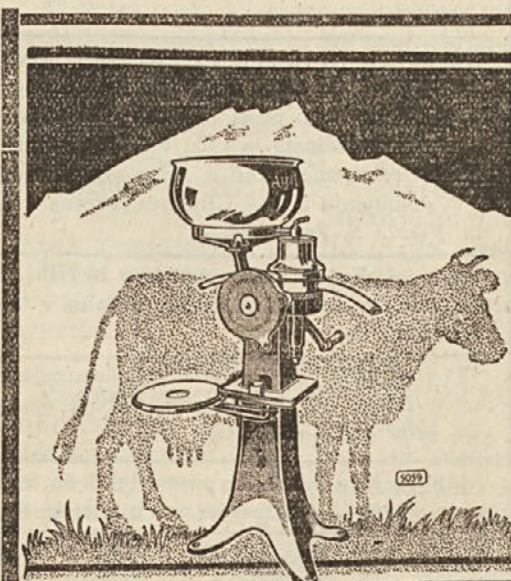
GORICA — Piazza Cavour št. 5

Bencin »LAMPO«

Bencin »LAMPO«

Najboljši pletilni stroji nemške tovarne »Sandler & Graff«. Brezplačen pouk v umetnem vezenju in pletenju.

Telefon št. 415. Erzojavke: KERSEVANI, GORIZIA, CICLI

ALFA-LAYAL

„ALFA LAVAL“

Vam kaže na sliki

POSNEMALNIK

(tip 1930)

z bobničem, ki ne porjavi.

Družba ALFA LAVAL

5. Via Farneti - MILAN 119 - Via Farneti 5.

Valuta — tuji denar.

Dne 4. junija si dal ali dobil za

1 dolar	19.06	lir
1 angl. funt	92.72	lir
100 dinarjev	33.75	lir
100 šilingov (avstr.)	269.25	lir
100 čeških kron	56.62	lir
100 nemških mark	455.50	lir
100 švic. frankov	369.40	lir
100 franc. frankov	74.83	lir
100 belga	266.35	lir

Beneške obveznice 74.50; obveznice »Consolidato« 84.95.

Loterijske številke

Dne 31. maja 1930.

Bari	50	10	48	79	90
Florenca	25	79	81	84	17
Milan	74	69	32	84	81
Neapolj	70	3	67	7	57
Palermo	27	3	55	67	26
Rim	59	67	68	47	79
Turin	76	6	64	48	77
Benetke	56	68	74	41	81

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek, 9. junija: Podgrad, Dekani, Vrhpolje pri Vipavi, Lom, Sv. Duh pri Buzetu.

Torek, 10. junija: Št. Peter, Škofije, Sv. Lovreč Pazenatiški, Žminj, Zagorje, Oprtalj, Bate.

Četrtek, 12. junija: Gorica, Sežana, Senožeče.

Petek, 13. junija: Kobarid, Kanfanar, Sv. Nedelja pri Labinju.

TOLMIN.

Preizkušeni
zobni zdravnik
ROBERT BERKA
SPREJEMA
kot doslej
vsako redeljo pri
drju Serjunu v Tolminu,
ostale dni pa
v GORICI, Corso Verdi 36.

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto,
mladi
(starejši sin.)
sprejema vedno v svojem
ambulatoriju
v GORICI,
na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/l.
nad lekarno Cristofaletti.

„Domače branje.“

Kdor hoče brati tudi prvi del silno napetega detektivskega romana »Boj za pravico«, naj brž naroči 1. zvezek, ker bo kmalu TUDI DRUGA NAKLADA »Domačega branja« pošla!

Odgovorni urednik dr. Engelbert Besednjak.
Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici.
Riva Piazzetta št. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro, najmanj 5 lir. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo.

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, atarih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je: Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

BIRMANSKA zlata in srebrna darila in ure najboljših znamk dobite najceneje pri zlatarju in urarju REBCU, IDRIJA.

HOTEL DIDIČ — IDRIJA, išče večšo natakario, zmožno obeh jezikov. Nastop takoj.

Pohištvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Stefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Proda se po ugodni ceni popolnoma nov ameriški radijo na 8 lučk, zvočnik na električno. Slišite ga lahko od 20. do 22. ure. Riva Piazzetta 14/l.

Velika zaloga škropilnikov, razpršilnikov, žveplalnikov, mehov, kotlov itd. — Sprejemam vsa popravila. — Alojz Leban, kotlarski mojster v Gorici, via Moralli 15.

Prizmatične daljnogledne kupuje Giusto Hirsch, optik, Trst — via Mazzini 36.

Zlatnino in srebrnino, staro, kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar najhitreje. — Birmska, poročna in krstna darila. — Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13 (Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu).

Trgovec s 50.000 lirami gotovine se želi oženiti z gospodično od 26 do 30 let staro. Pošljite ponudbe pod geslom A. U. 211 na Pubblicità Cehovin — Trieste.

Gramofone, gramofonske plošče (tudi slovenske), fotografske potrebščine na drobno in debelo dobite v knjigarni Wokulst, Gorica, Corso Vitt. Eman. III. št. 7.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Castellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogal via dell' Istria 7, tel. 64—85.

Novo hišo z dvema stanovanjema in vrtom, ob državni cesti, prodam radi selitve. Matija Hladnik, Slejkoti 107 — Šturje pri Ajdovščini.

Kapljice Minerva za želodec, (česniakov izvleček in druge zdravilne rastline) so najboljšo sredstvo proti slabemu prebavljanju, napetosti, bolečinam in krču v želodecu. Služijo tudi pri zastaranem kašlju, težki sapi ali naduhi in poapnenju žil. — Cibejeva lekarna v Trstu, Piazza S. Francesco.

Na prodaj je motor na nafto 10 HP zelo pripraven za mlatilnico, žago ali mlin v Vrhpolju štey. 25.

Tolminska zaloga pohištva naznanja, da ima v zalogi v Tolminu veliko izbero spalnih sob, priprostih in finejših.

Iščem bika švicarske pasme od 3 do 8 mesecev starega. — Bikorejec v Vojšćici št. 67.

Državni uslužbenec želi znanja v svrhu skorajšnje poroke z mladenko od 24 do 32 let staro, pošteno, verno in blagega značaja. Resne ponudbe s sliko pošljite pod geslom »Mirni dom« na naslov: Pubblicità Cehovin — Trieste, Viale XX Settembre 65.

Iščem za goriško okolico hlapca, veččega pri konjih in trtah. Naslov pove uprava.

V Ajdovščini, zraven cerkve, prodajam vsakovrstno stavbeno opeko, šamot opeko za štedilnike, majolične plošče in raznovrstne cementne izdelke po najugodnejših cenah. — Znidaršič.

Rihenberška gospodarska zadruga naznanja, da je otvorila v Ajdovščini zalogo lastnega vinskega pridelka.

Dražba: 11. junija ob 9. uri bo na sodnji v Gorici dražba hiše št. 36 na Lokvah, last Gašperja Grudna. Hiša s 600 m² zemljišča je na lepem mestu in ima 6 prostorov, med temi 3 sobe za vsakoletne letoviščarje.

Učenca za trgovino z mešanim blagom, krepkega in zdravega, sprejem takoj. Naslov pove uprava.

Prodajam bika švicarske pasme 20 mesecev starega. Mikuletič Anton, Harije 35, p. Bistrice.

Kamjonček »Ford« prodam po ugodni ceni. — Benko, Trst, via Rossetti 83.

Prodajam 4 parcele, travnik z njivami, šupo in vrt v Postojni. — Andrej Mavrič, Postojna 164.

Gospodična z enoletnim trgovskim tečajem, večča slovenskega, italijanskega in še precej nemškega jezika ter strojepisja išče službe v mestu ali na deželi. — Naslov pove uprava pod geslom »uradnica«.

Ker se preselim, prodam enanadstropno hišo z vrtom. Hiša je ob državni cesti v dolnjem delu Solkana, pripravna za vsako obrt ali trgovino. Gomišček Anton — Solkan 25.

Pekovskega učenca 14—15 let starega sprejme pekarna Jejčič, Dobravlje pri Ajdovščini.

Vipavska vina namizna in sortirana: pinela, rizling, burgundec, silvanec, zelen iz kleti Kmetijskega društva v Vipavi točijo: hotel Šapla, Šturje in hotel Garzarolli — Postojna.

Birmanci! Priporoča se vam fotograf A. Jerkič, Gorica, Corso Verdi 36 (hiša zobnega zdravnika Berke). Kdor naroči 6 razglednic, doba eno v barvah zastoj.

Išče se za v najem hiša z večjim hlevom, po možnosti tudi z zemljiščem. Javite kraj, število sob, velikost hleva in ceno. Ponudbe pošljite na naslov: Casa Agenzia Cehovin — Trst.

Iščem poštenega in pridnega vajenca za pekarno. Pekarna Ivan Krtel, Sv. Križ pri Ajdovščini.

Prodajam ugodno posestvice s pritlikinami zaradi selitve. Križ pri Sežani 34.

Dvokolesa, pneumatike, raznovrstno orodje ter vse elektromehanične potrebščine dobite vedno po nižjih cenah kot v mestu. Sežana 30.

Posnemalnike »Diabolo« si lahko, Kraševci, nabavite pri Šoncu v Tomaju.